

SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
"KATALIKAS"
Išleina kas ketvirtą, Chicago, Ill.
Kaina metams:
Amerikoje \$2.00 [Užsien] \$3.00
Prenumerata turi būti išskaitoma užmoka.
"Kataliko" spausdintuvė spausdina visokios
knygos, konstitucijos ir t. t. Darbas atlieka-
mas labai puikiai, greitai ir pigiai. Užsira-
šydami "Kataliką" siųskit prenumeratą ar-
ba laiškus sekantiems antraščių:
JOHN M. TANANEVICZ
8244 So. Morgan St., Chicago, Ill.

KATALIKAS

THE LITHUANIAN WEEKLY
"KATALIKAS"
Published every Thursday at Chicago, Ill.
Subscription \$2.00 per Year
To Europe \$3.00 per Year
Advertising Rates on Application
Book and Job Printing in Lithuanian,
Polish, English and all other modern
Languages.
All Communications must be addressed:
JOHN M. TANANEVICZ
8244 So. Morgan St., Chicago, Ill.

Savaitinis Laikraštis Pašvestas Reikalams Lietuvių Katalikų Amerikoje.

No. 28

Chicago, Ill., 14 d. Liepos (July) 1910 m.

ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER JAN. 25, 1899 AT THE POST OFFICE AT CHICAGO, ILL. UNDER ACT OF MARCH 3, 1899

Metai XII

Politiškos žinios.

Rusija.

Kalinų "maistas" teismo
rumuose.

Gegužio 10 d. š. m. Rygoje
iš centralinio kalėjimo varė į
apskričio teismą kalinių buri,
kurių tarpe buvo taipgi kele-
tas liguistų kalinių, apkaltų
retėžiais. Sulgę įstatymų, li-
goti kaliniai gali eiti išpalen-
gvo. Bet ant nelaimės sargy-
bos kareiviai tą dieną buvo
pasivėlavę ir atėjo kalėjiman
labai vėlai, todėl, kad nepasi-
veluotų teisman, jie eidami su
kaliniais stengėsi kiek galė-
dami vartyti juos greičiau, nuo-
latos ant jų šaukdami. Ser-
gantieji kaliniai, žinoma, pro-
testavo prieš tokį neteislingą
sargybos pasielgimą su jais.

Ant kelio vienas iš sergan-
čių kalinių labiau protestavo,
negu visi kiti. Atėjus teisman,
vyriausysis sargybos kareivis
uždėjo jam už tai ant rankų
retėžius. Suprantama, dėl iš-
naujo užprotestavo už tokį ka-
reivio pasielgimą ir pasakė,
jei neuims nuo jo retėžių, tai
jis apskūsis jį teismo proku-
rorui. Tuomet kareivis, išsi-
traukęs kardą, pradėjo mušti
kardo krauinimis kaliniui per
rankas, kojas ir pečius. Kali-
nys ėmė klykti. Iš teismo sa-
lės, kur tik ką buvo prasidė-
jęs posėdis, teismo pirminin-
kas pasisuntė prislaivą sužinoti
kame dalykas. Prisiartinant
pristavui — visi nutilo, bet
vos tik spėjo jis sugrįžti, pasi-
girdo vėl nauji klikimai, sar-
gybos kareivis tęsė toliau sa-
vo pradėtą darbą. Iš kalinių
kamerų buvo girdžiami tokie
kliksmai žodžiai: "prokuror-
rai! muša žmones!" ir k. Tei-
smo pirmininkas pasiuntė ten
antrą kartą pristavą. Tačiau
ir tai nieko negelbėjo, prisiejo
teismo posėdis pertraukti.

Stebėtina tik tai, kad teisė-
jams ir teismo pirmininkui ne-
atėjo į galvą mintis eiti pa-
ties ir pažiūrėti, kas ten de-
dasi. Pagaliau, kalinių ka-
meron pribuvo prokuroro
draugas, teismo rumų užžiūrė-
tojas, pristavas ir kiti valdi-
ninkai. Sargybos vyriausysis
kareivis prisiartinęs prie pro-
kuroro draugo pranešė jam,
kad čia išliko kalinių maistas
ir kad kaliniai jo prisakymų
(kokių, jis nesakė) neklauso.
Skundėsi prokuroro draugui
taip pat ir sumuštas kalinys.
Tik staiga vyriausysis sargy-
bos kareivis šaukia: "strosiai!
raz! dva!"... belieka tik sušuk-
ti "tri" — tuomet būtų šovę;
bet laiku dar jis susiprato,
matydamas, kad kaliniai labai
ramiai užsilaiko ir kad nėra
jokios priežasties panašiam jo
pasielgimui.

Po to, prokuroro draugas
skubiai įėjo prokuroro kance-
liarion ir iš ten atsivėdė su
savimi dar kitą prokuroro
draugą ir miesto gydytoją
Hugą.

Gydytojas apžiūrėjo sumuš-
tąjį kalinį, o prokuroro drau-
gas surašė apie tai protokolą.
Primuštojo kalinio kunas bu-
vo mėlinas ir žaidose...

Tuo laiku, kuomet proku-
roro draugas rašė protokolą,
vyriausysis sargybos kareivis
priešo prie teismo rumų užžiū-
rėtojo ir prabilo į jį: "Tam-
stos šviesybė, ar negalėtume-
te parašyti vyriausybei taip,
kad paskirtų man medalį?"
Protokolas, kuris liudijo, jog
kareivio pasielgimas buvo ne-
teisingas, dievai žino, kur din-
go... Ant rytojaus Rygos ap-
skričio teismo pirmininko pa-
gelbininkas nusiuntė viršminė-
tam kareiviui per sargybos
vyriausybę poperį, kuriame jis
išreiškė kareiviui savo padė-
ką už sumaningą pasielgimą
kalinių "maisto" nutildyme.
Sargybos kareivių viršininkas
gi nubaudė tą kareivį viena
diena arešto už tai, kad jis ne-
vartojo ginklų kalinių "mai-
sto" nutildymui.

Vonsiackio galas.

Birželio 4 d. Radomo žan-
darų viršininkas Vonsiackis
buvo savo kabinete. Prie įei-
namųjų durų stovėjo žanda-
ras. Atvykęs slapstosios poli-
cijios agentas nušovė Vonsia-
ckį. Išgirdęs šūvį, žandaras
šoko viršininko kabinetą, bet
buvo užmuštas užmušėjas
padėjėju. Ant šuvių subėgo
žandaras. Pradėjo šaudyties.
Abu užmušėju buvo nušautu.
Labai gali būti, kad juodu
nusišovė.

Vonsiackis, budamas Sena-
pilės žandarų įstaigos virši-
ninku, gerokai įkirejo lietu-
viams anais mūsų tautinio at-
gijimo laikais. Jojo veikimas
buvo toks platus ir taip labai
kliudė mūsų tautinio susipra-
timo darbą, kad mūsų poetas
P. Vaičiaitis, anais laikais gy-
venęs, nepaėjo tylomis pro jį
ir pavadė jo darbams vienas
savo eilių po antgalviu "Von-
siackiui".

Riaušės ties gilotina.

Liepos 1 dieną austant Pa-
ryžiuje buta kruvinų susirė-
mimų ties gilotina, kuriaja
nužudytas teismu pasmerk-
tas žinomas plačiai budelis, taip
vadinamas apašas, vardu Lis-
bolf.

Francijos socialistai sten-
gėsi išgauti pas valdžią jam
atleidimą, mirtį pakeisti kalė-
jimu, bet kuomet jiems tas
nenusisekė, jie egzekucijos
vietoje susirinkę ir sukėlė kru-
vinas demonstracijas. Kuomet
gilotinos peilis krito ant pa-
smerktjo kaklo, pasigirdo re-
volverių šūviai. Policija tai
išgirdus, ant susirinkusių ten
minios puolėsi su durtuvais.
Policijos kapitonas pašautė
kaklan ir į 80 asmenų sužei-
sta.

Policija labai gerai žinojus,
kad socialistai rengia demon-

stracijas, kadangi jie išmėtę
atsisaukimus, kuriais pakvie-
sta visi socialistai prieš kalė-
jimą Sante, kur turėjo atsi-
buti galvos nukirtimas. Poli-
cijios prefektas Lepine taigi
sutraukė gausiai policijos prie
kalėjimo ir įsakė kalėjimą
ginti nuo užpuolimo.

Seniausieji Paryžiaus dien-
raščiai neatsimega panašaus
ten bruzdėjimo, kokį pagim-
džius pastaroji egzekucija.
Egzekucija turėjus atsi-
buti ketvergo dieną, bet paskui
perkelta ant pėtnyčios, kada-
gi Francijos budelis Deibel
negavęs laiku teisdyrystės mi-
nisterio telegramos apie atsi-
busiančią egzekuciją.

Nakčia nuo ketvergo prieš
pėtnyčią ties kalėjimu Sante
ėmė rinkties žmonių minios.
Policija kaip tik galėjus palai-
kyti tvarką ir su nekuriomis
karštuoliais brutaliai apsie-
jus.

Ant plečiaus Respublika
pirmiausiai prasidėjusios riau-
šės, minios valkatų ir vagilių
puolėsi plėšti uždarytas krau-
dines. Pakviesta tat tuojau
kariuomenė ir pastaroji visus
išvaikius.

Prisiartinus egzekucijai,
maistas pasididino, imta iš mi-
nių šaudyti, bet kariuomenė
ir policija pajėgė minias su-
valdyti. Desėtkai sužeistųjų
nugabenta į ligonbuus.

Minia labiausiai grasinus
prezidentui Fallieres.

Ispanijos politika vargi- na popežių.

Iš Vatikano šiomis dienomis
pranešta, kad popežius
užsadaręs į savo rumus ir atsi-
sakęs ištisą savaitę nuo įvai-
rių audiencijų ir reikalų pil-
dymo. Ištisas dienas pasnin-
kaujęs ir besimeldžias, neži-
nint daktarų uždraudimo pa-
vniai elgties. Popežių labai
varginantis politiškas Ispani-
jos padėjimas ir, sakoma, po-
pežius bijas, kad ir Ispanija
nuo Apaštalių Sosto neuži-
suktų, taip kaip jau padarius
Franciją.

Popežiaus artimiausieji pa-
tarėjai yra nuomonės, kad Ispanijos
liberališkas kabinetas
neilgai kraštu valdysias ir to-
del proponuojamos ten anti-
katalikiškos reformos pačios
savaimi nupulsiančios. Pope-
žius asmeniškai vienok nuga-
staujęs, kad liberališko kabi-
neto pirmininkas Canalejas
galis pertraukti diplomatiš-
kus santykius su Vatikanu ir
tokiuo būdu pagimdyti Ispani-
nijoje revoliuciją, o paskui už
tai visą kaltę sukrauti ant
Vatikano. Kad su tais daly-
kais apsilenkus, popežius savo
delegatui Madride persiuntęs
instrukcijas, liepdamas kaip
nors su valdžia taikinties ir
net leisti padaryti gyvuojan-
čiame konkordate nekurias
permainas.

Popežius teisingas Vatikano
politiką tuo, kad jei būtų su-
tikta su reformomis be jokio
protesto, Ispanijos katalikai
atsisuktų šalin nuo viešpatau-
jančios dinastijos ir imtų rem-

ti sosto pretendentą. Kardino-
lai ispanai, Merry del Val ir
Vives y Tuto, duoda suprasti,
kad dabartinis Ispanijos judė-
jimas esąs labai baisus ir pa-
vojingas monarchijai, bet anai-
ptol ne Vatikanui, kadangi
kraštas visuomet pasiilksias
lojalisku Bažnyčiai.

Šiomis dienomis ministerių
pirmininkas perstatęs karaliui
Alfonsui užtvirtinti dekretą,
kuriuomi būtų užginta zoko-
nams iš kitur Ispanijon krau-
styties, kol su Vatikanu nebus
padaryta sutartis ir konkor-
dato peržiūrėjimas.

Pastaraisiais laikais Bažny-
čios reikalai imta jau perkra-
tinėti ir pačiam parlamente.
Ministerių pirmininkas val-
džios autoritetą gina.

Sukilimai Albanijoje.

Turkijos valdžia Diakove
išginkluoja gyventojus. Mie-
ste sudeginta 24 namai. Karo
teisman patraukta 12 sukilė-
lių vadovų. Netrukus tat jie
bus nužudyti. Tai bus pradžia
egzekucijų Albanijoje. Oficie-
rai su kareiviais lanko kiek-
vienus namus ir daro kratas.
Iš gyventojų atimta 800 šau-
tuvų. Mieso turgaus apskelbta
karo stovis ir visi gyventojai
kaip išmirę. Arti Dečano vie-
nuolyno randasi Turkijos ka-
riuomenės 15 batalijonų ir
viena batareja artilerijos. To-
ji kariuomenė savaip aplinkui
šeimininkauja. Gyventojai ne-
pasipriešina niekur. Visi kai-
mai apylinkėse Diakovo ištuš-
tėję, išrodo kaip išmirę. Da-
leidžiama, kad kalnuose pasi-
slėpę į 200.000 gyventojų.
Kamuose taip pat deginama
namai.

Paskiau iš Rieka praneša-
ma: Pastaraisiais valdžios pa-
sielgimais albanai labai suju-
dinti. Išnaikinta suvirš 100
kaimų ir atimta 6.000 ginklų.
Kariuomenė žengia pirmyn ir
pakeliui viską naikina.

Port Arturas padaryta laisvu uostu.

Neseniai Japonijos valdiš-
kame dienraštyje pasirodė ko-
munikatas, kuriuomi visam
svietui pranešama apie atida-
rymą Port Arturo uosto tarp-
tautiskam irklavimui ir pre-
kybai.

Jau keli mėnesiai pirmiau
tai Japonijos valdžia buvo
nusprendžius, kas padarė ne-
mažą įspūdį diplomatijoje.
Port Arturas kadangi laiko-
mas už tobuliausią tenai, ry-
tuose, strategiską vietą ir jis
tenai tuo viršesnis už kitus
uostus, kadangi jame vanduo
žiemą neužšalęs.

Kaipo laisvas uostas, jis ga-
lės dabar plėtoties grynai pir-
kliškai.

Be to, iš Japonijos praneša-
ma, kad pastarosios valdžia
rengias tuojau pasisavinti
Korėą. Su tuo sutikęs jau ir
Koreos cesorius, pavezdamas
viso krašto administraciją Ja-
ponijai. Tenai taigi dabar vi-
sose tvirtovėse ir garnizonai
didinama.

Perstatoma garsus aviatorius Curtiss ir jo lakstytuvas ore. Šitas aviatorius bandys iškli iš Chicago į New Yorką. Už laimingai atliktą tą ilgą kelionę bus suteikta dovana \$25.000. Kelionė atsisbusianti ateinantį mėnesį.

Iš Viso Pasaulio.

Santiago (Chili) pagal tei-
smo nusprendimo sušaudyta
buvęs Vokietijos pasiuntinys-
tės sekretorius Beckert, kuris
savame laike pridūręs ten
daug suktybių ir, kad tas vis-
kas užtrinti, nužudęs vieną
tarną ir pasiuntintystės butą
padegęs, o paskui pats išdu-
męs. Tačiau suimtas ir pas-
merkta miriop. Teismo ištari-
mint taigi jau išpildyta, neži-
rint Vokietijos užstojo už
tokį piktadarį.

Andai tarp Rusijos ir Japo-
nijos traktatas abiejų tų kraš-
tų diplomatų parašais patvir-
tintas. Tasai traktatas lyti-
tvarkos Tolimuose Rytuose.
Ar ant ilgo taip gražiai ten
susitaikinta?

Anglijos laivų varstotuose
Brazilija užsakius sau padir-
dinti milžinišką karo laivą
"Dreadnought'o" tipo. Kam
jai reikia tokių laivų? Kiek ži-
noma, Brazilija karolauvus dirb-
dina, o paskui annos parduoda.

Medyolane numiręs garsus
astronomas ir tenaitinės obser-
vatorijos direktorius, profeso-
rius Schiaparelli, kuris pirmas
patėmijęs ant planetos Marso
kanalus. Jis taip pat daug dar-
bo pašventęs Merkurio suki-
mosi aplink saulę.

Rheinse (Prancija) aviat-
orius francuzas Ch. Wachter iš-
sikėlęs su lakstytuvu 500 pė-
dų ir nuo ten kritęs, užsimuš-
damas ant vietos. Sakoma lie-
tus lakstytuvo sparnus labai
susilapinęs ir tie negalėję ju-
dėti. Dėl tos priežasties ir
tas visas nelaimingas atsitiki-
mas buvęs.

Rumunijos senyva karalie-
nė, garsi raštininkė po pseu-
donimu "Carmen Silva" susir-
gus aklosios žarnos uždegimu.
Po operacijai ji besijaučianti
geriau. Turinti 67 metus am-
žiaus.

Nekuriuose ir Afrikos mies-
tuose uždrausta rodyti publi-
kai imtynių Johnsono su Jef-
fries krutanti paveikslai. Lon-
dono dienraščiai dėl John-
sono laimėjimo persergėti a-
merikonus prieš nigerius, nes-
girdi, pastarieji dabar padra-
sinti galinti sukelti rasų kru-
viną kovą.

Žemutinėje Austrijoje imta
boikotuoti mėsininkai, kurie
imdavę už mėsą aukštas kai-
nas. Kalbama, kad tasai boi-
kotas apimsias visą Austriją,
kadangi jau ne bile kas tegali
mėsa naudotis, taip ji pabrang-
s. Taigi aišku, kad netik A-
merikoj mėsa brangi ir boiko-
tuojama.

Paryžiuje bijoma visuotinio
ant geležinkelių darbininkų
straiko. Kaip darbininkai,
taip ir valdininkai reikalauja
sau didesnės mokesies, trum-
pesnių darbo valandų ir ge-
resnių darbe sąlygų. Jei gel-
kelių valdyba su tais reikala-
vimaus nesutiktų, ot tuokart ir
straikas.

Japonija stengiasi prisisa-
vinti Korėą. Koreos tautos są-
junga taigi tomis dienomis už-
protestavus prieš tokį Japo-
nijos nežmoniską pasikesinimą.
Protestai pasiūsta mikadui ir
Koreos cesoriui. Tenai pasa-
kyta, jog jei Japonija paimtų
Korėą, tai pastarosios gyven-
tojai liktusi tikrais vergais.
Vargiai ką gelbės tie protestai.

Vatikano konsistorius nese-
tuose uždrausta rodyti publi-
kai imtynių Johnsono su Jef-
fries krutanti paveikslai. Lon-
dono dienraščiai dėl John-
sono laimėjimo persergėti a-
merikonus prieš nigerius, nes-
girdi, pastarieji dabar padra-
sinti galinti sukelti rasų kru-
viną kovą.

Anarchistas Luigi Lueche-
ni, kuris pirm 12 metų nužudė
Austrijos cesorienę Elzbieta,
uždarytas Genevos kalėjime,
esąs sveikas ir ten turįs ku-
geriausią užlaikymą. Valgio
gaunąs pakaktinai, išgerias
kasdiena pusę butelio vyno ir
suruką 4 paperosus. Skaity-
mų taip pat pakaktinai turįs.

Rumunijos senyva karalie-
nė, garsi raštininkė po pseu-
donimu "Carmen Silva" susir-
gus aklosios žarnos uždegimu.
Po operacijai ji besijaučianti
geriau. Turinti 67 metus am-
žiaus.

Žinios iš Lietuvos.

SUGRIUVO NAMAI.

Birželio 2 d., 6½ val. vakarą sugriuvo dideli trimis gyv. muro namai prie Žydų gatvės Vilniuje (No. 5). Namai sugriuvo iš senumo: jie turėjo, kaip spėja, į 300–400 metų. Sugriuvusiame namuose, be gyvenamųjų būstų ir sankrovėlių, buvo dar žydų maldos namai ir žydų mokykla-pensijonas, kur gyveno apie 20 tų berniukų. Tačiau iš jų nenukentėjo niekas, nes mokytojas laiku išvedė juos gatvėn. Sugriuvusieji namai užmūšė vieną 49 metų žydą, kuri pardavinėjo ties tais namais riestinius. Atvykusieji soperai nugriovė ir užsilikusias sienas; ieškoma po griuvėsiais — gal ir daugiau yra aukų.

ŽEMAIČIŲ VYSKUPO INGRESAS.

Sekmadienį, Birželio 6 dieną, J. E. Žemaičių vyskupas Gasparas Cirtautas atliko iškilmingą ingresą (inėjimą) Žemaičių vyskupijos Kauno Katedron. Tą dieną iš tos prieštasties Žemaičių katedroje buvo visuotini atleidai.

CEIKINĖ.

(Viln. g.)

Ceikiniečiai, sužinoję, buvę p. Golovnia pavadęs savo Ceikinės dvarelį valstiečių bankui, kad tasai jį išdalytų valstiečiams, padavė Švenčionių žemės tvarkymo komisijai prašymą, kad ta visa žemė būtų jiems parduota, o ne kokiems pašaliečiams. Mūsų gerbiamesiems atstovams reiktų tą jų prašymą V. Dumoję paremti. Žiūrėsime, kas išeis. Gerai būtų, kad žmonelių noras išsipildytų. A. Bertulis.

PASALPOS UKIO REIKALAMS VILNIAUS GUB.

Vilniaus gubernijos ukio reikalų komitetas gavo 1909-tiems metams iš vyriausiojo ukio reikalų komiteto 18 tūkstančių rublių Vilniaus gub.

ukininkams vienasėdžiams šelpti. Gubernijos komitetas šiaip tuos pinigų išskirstė: agronomui laikyti — 600 rub., statymui trobėsių, nebujančių ugnies — 1.500 rub., ukio pašalpos ukininkams — 10.200 rub., namų statymo draugijai pašalpos — 300 rub. Pakvietęs agronomus, gub. komitetas pataisė pas 44 ukininkus vienasėdžius pavyzdinius ukus — aprūpinusi juos trąšomis ir naujaisiais ukio įrankiais. Tų pavyzdinių ukų inkurta: Vilniaus apskr. — 14, Trakų — 13, Dysnos — 11 ir Švenčionių — 6.

TAUJENAI.

(Ukm. ap.)

Tik du metai, kaip užbaigta statyti valsčiaus mokykla, o šiemet jau reikalaujama 305 rublių jos remontui. Grybas suėdė visas grindis ir sieną. Tinkas taip pat nubyrėjo. O vis padiradėkų magaryčios tai daro! Užbaigus tinkuoti, pirštu durent tinkas blyrėjo, o dėlto už darbą žydas paėmė, kiek suderėta.

Bobų ponaitis.

RINGUVĖNAI.

(Šiaulių ap.)

Prieš keletą metų Ringuvėnų dvarą valdė p. Porazinskis, bet jam subankrutijus, tas dvaras perėjo Komaro rankose. Perto dvaro žemė eina vieškelis nuo Kuršėnų į kitų miestelių į Šiaulius. Vietą vietą to vieškelio pereina Ringuvos upė, kur reikia nemažo tilto. Pirma jis buvo nežinia kieno pastatytas, bet sugriuvęs, šale jo dvarininkas pastatė naują. Prie tilto jis pastatė sargą, kuris už pervažiavimą vienu arkliu ima 3 kap., o dviem — 5 k. Žinoma, keliauninkai už pervažiavimą tuo tiltu tiek jam sumokėjo pinigų, kad už juos geras tiltas galima būtų pastatyti. Nėr žinios, ar tasai dvarininkas turi teisę imti už pervažiavimą.

vimą. Vėl nėr žinios, kodėl valdžia nesirupina tuo tiltu; juk ji yra pastačiusi ant kitų upių tiltus, kaip antai: per Kentą Papilėje, Kuršėnuose ir kt. Gal reiktų valstiečiams apie tai valdžios paprašyti? Gal ir p. Komaras, sutinkant valstiečiams prisidėti, pastatytų viešą tiltą. Jis jau keliose vietose ir vieškelį pataisė, kaip ties Parajiais. Tautietis.

KURŠĖNAI.

(Šiaulių ap.)

Gegužės 25 d. čionai buvo labai smarkus su ledais lietus. Dvarininko Gružauskio ir apylinkinių valstiečių ledai taip išdaužė rugius, kad juos prisiėjo nušienauti. Tą pačią dieną apie Lokymą, Ealsių Eidukų sodžiaus taip pat ledai išdaužė rugius, bet mažiau įeibės padirbo, kaip apie Kuršėnus.

Šiemet mūsų apylinkėje tai dar pirmas lietus. Nors jis kai kur ir įeibių pridirbo, bet vis dėlto naudingas — vasarą bus be jo visai būtų nuo saulės išdeges. Tautietis.

AGAILĖS.

(Šiaulių ap.)

Čionai Kuršo baronas Hahn'as turi geroką plotą miško, apie 300 dešimtinių. Bet bus jau 5 metai, kaip jį pardavė žydams Kušman ir Ko., kurie jau baigia jį kirsti, ir neilgai trukus, ten beliks vienas plikas kelmynas. Darbininkams tasai žydas už kirtimą ir nuvežimą į stotį moka visai pigiai. Žmonės džiaugiasi ir tuo, nes kitur ir tokio uždarbavimo neberasi.

Dar Agailėse parduodama viena dalis miško; būtų gerai, kad nupirktų lietuviai. Pas mus yra gana pasiturinčių. Tautietis.

NAUJAS LAIKRAŠTIS.

Kun. V. Dvaranauskas, Seinų seminarijos profesorius, gavo leidimą leisti naujam lietuvių kalba laikraščiui vardu „Artojaus Šaltinis“.

KAIRIAI.

(Šiaulių ap.)

Teko man būti vieną švenčiąnį Kairių bažnyčioje. Tikėjau, jog per mišias paliur-

lįs vargonininkas, kaip visados, o menkais vargonėliais ir tie. Bet pasirodė visai kas kita. Užtraukė, brač, choras! Mažos bažnytelės akmeninės sienos skambėto-skambėjo nuo skardžių balsų. Atvirai prisipažįstu, ir poterių, kiek reikiant, nebeatkalbėjau, besigiedamas puikiomis giesmėmis. Vėliau sužinojau, kad chorą suorganizavęs jaunas vargonininkas, p. Sabaliauskas. Dailiauja lietuviškos sodietės ir lietuvių sodiečiai. Girdėjau, kad ir šviesių dainelių žadąs Kairių choras padainuoti. Dieve jums padėk! Bent galės kairiškiai padoriai pasilinksminti. Nebereiks ala, nei degtinės.

Tik vienas daiktas keista. Tiklikacijas kairiškiai tebegieda su macnais, nesmerkeliais, pavietėmis, naglais ir kitais barbarizmais. Taip, rodos, lengva būtų pakeisti barbarizmus mūsų pačių brangiais lietuvių žodžiais! K—s.

TAUJENAI.

(Ukm. ap.)

Gegužės 26 d. išnetytų padaryta krasos revizija ir atrasta išieškota apie 1400 rub. Krasos viršininkas Antiparavičius pašalintas nuo vietos, turtas jo areštuotas. Ir pavarę go gi žmonės prie buvusio viršininko! Ypač vargas budavo su pinigais: retai kas atsiuntė davę juos tuojuos po atsiuntimo; atsitikdavo, kad po keleto mėnesių praguldavo krausoje.

Pradžioje 1909 m. atsėdėjo tris mėnesius kalejime administratyvškai Kauno gubernatoriaus nubaustas Juozapas Valeika Skabeikių sodžiaus. Nubaustas liko užtat, kad kurstęs žmones permainyti valsčiaus raštininką. Taip buvo pranešta iš valsčiaus žemėčių viršininkui. Dabar, praėjus Valeikai, ištyrus šią bylą, išsiaiškino, jog ant valsčiaus raštinės raporto viršaičio Bitino parašo buta netikro, o pavalvesto buvusio raštininko padėję Jankausko, kuris turėjęs kokių ten pyktį ant Valeikos. Buvusis gi raštininkas Arlauskas taip teisinasi, kad

matęs, jog pasirašyta viršaičio, tai ir jis pasirašęs, nors apie agitavimą Valeikos nieko negirdėjęs. Viršaitis Bitinas sako, jog sužinojęs, kad be jo žinios nusiustas raportas, pranešęs žodžiu apie tai žemiečių viršininkui Černikov'ui.

Kaikuriems nemaloniai gali pasibaigti ta istorija. Bobų ponaitis.

VALKININKAI.

(Trakų ap.)

Čebatorių sodžiūje neseniai vienam ukininkui nežinia kas buvo padėgęs klotimą; pasisekė apginti; paskum tvartą, bet ir tą apgynė. Vis tai girtuoklystės vaisiai.

Pas mus labai dažnai pavargia moterims audeklus, kuriuos jos baltina. Norint, kad drobė išbaltų, reikia ir sėdėti prie jos. Vasarą naktimis išskinami obuoliai iš sodnų.

Vieno ukininko prigėrė mergaitė 10 metų, o kito berniukas 5 metų.

Mūsų apylinkėje dabar tokia sausėt, jog baisu, kad vasaros neuždžiūtų, o kitose vietose ledai rugius išmušė. Lubinas gi smelynuose gražiai išrodė: paskutiniais, mat, laikais ukininkai pradėjo jį sėti, ir gerai daro.

F. Stakucis.

RYGA.

Gegužės 23 d. buvo čia metinis lietuvių švietimo „Žvaigždės“ draugijos susirinkimas. Narių dalyvavo daugiau kaip 200. Iš veikimo atskaitos pasirodė: 1909 m. dr. jos buvo užlaikomos Rygoje 5 pradinės mokyklos, kurias lankė 419 mokinių, berniukų ir mergaičių. Narių, užsimokėjusių už 1909 metus, buvo 650. Draugijos išdan inplaukė 6.817 rb. 81 kap., išleista buvo 5.876 r. 01 kap. 1910 metams paliko 1.141 r. 80 kap. iš inplaukimų pažymėtina: 400 rub. gauta iš miesto pašalpos; iš sutaistos tam tyčia lioterijos pelną daugiau, kaip 1.000 rublių. Smagu pažymėti, kad „Žvaigždės“ mokyklose mokinių lietuvių skaičius vis auga. Taip antai: 1906 m. mokėsi jose 125 vaikai, 1907 m. — 339, 1908 m. — 365, 1909 m. — 419 vaikų. „Viltis“.

Amerikos žinios.

Imtynės juoduko su baltu.

RENO, NEV. Liepos 4 dieną po pietų čionai atsibuvo senai amerikoniais skelbiamos imtynės dviejų garsių pugilistų (kumštiniųkų), baltojo James Jeffries su nigeriu Jack Johnson. Pirmasis yra airis, 35 metų, Kalifornijos gyventojas, o antrasis paeina iš Texu, 32 metų, nigeris vergės sunus. Imtynėse kaip ant tų patyčių pralaimėjo baltasis. Susidėrėta susiremti 45 sykius, bet jau po 15-tam susiremimui juodukas baltąjį taip sukulė, kad tas paskirtu laiku negalėjo atsistoti ir nigeris Johnson apšaukta pergalėtoju ir viso svieto šampijonu.

Pasirodžius tokioms negeistinėms pasekmėms, amerikoniai šoviniškai nosis nuleido, bet užtai gi nigeriai visoj Amerikoj emė krikštauti ir iš baltųjų juokties. Kai kuriuose miestuose tai nigeriai su baltaisiais žmonėmis pradėjo peštis, kauties, peiliais pliaustyties. Visuose miestuose policija turėjus labai daug darbo, malšindama įnirtusius sporto mylėtojus. Amerikonai nesitikejo tokių imtynių, pasekmių. Regis amerikoniai negalėjo nigerio savon pusėn patraukti, jei pastarasis padarė jiems tokią gėdą.

Bet iš tų imtynių ir pelnas

buvo milžiniškas ir tuo pelnu pasinaudojo tik keli asmenys. Abelnai už inžangos bilietus gauta \$270.775 pelno. Už inžangą mokėta po \$50, \$40, \$30, \$25, \$20, \$15 ir \$10.

Pasibaigus imtynėms, nigeris pergalėtojas gavo \$120.000, o sumuštas Jeffries \$117.000. Mat pastarasis brangiau pardavęs iš tų imtynių krutancius paveikslus. Abiejų pugilistų manageriams dar liko gryo pelno po kelias dešimt tūkstančių.

Ar tai negerai keliems asmenims tokiomis sumomis pasinaudoti? Jie dab. r. juokiasi iš visuomenės, kad ji buvus tokia lengvatikė ir krovus pinigų tokiems niekniekams.

Jeffries, regis, jau atsisakęs toliau muštis, bet nigeris jau nusamdytas New Yorke į teatrą.

Aplie emigrantus.

WASHINGTON, D. C. Pagal valdiškos statistikos, pereinantis fiskališkais metais, pasibaigusiais Birželio 30 d., per visus uostus į Jungtines Valstijas atkeliavta 1.035.545 emigrantų iš visų svieto kraštų. Tatai už pirmbuvusius metus buta daugiau 283.759 emigrantais. Sugrąžinta atgal 24.200 emigrantų, kuriuos valdyba išradus liguistais ir negeistinėms šiam kraštui.

Taip pat iš Washingtono pranešama, kad šiais metais viešpatystė neturėjus jokio deficito. 1909 m. viešpatystė turėjus \$126.375.438 deficito (nepritekliaus), o šiemet nei jokio. Šiemet daugiausia pinigų sutaupta iš krasų užlaidų kymo.

Dabar taigi kiekvienas tegali pagirti tokį šeimininkavimą. Žmonių noras pildoma.

Krutancius paveikslų perstatymai draudžiama.

WASHINGTON, D. C. Deleirasi kovos, kokia užgimus sumušus andai mieste Reno baltąjį garsios imtynės, nekuriose miestuose policija uždraudžius teatrėliuose rodyti imtynių krutancius paveikslus. Policija sako, kad iš to gali užgimti riaušės. Tuo tarpu tie paveikslai uždrausta rodyti miestuose: Washingtone, Cincinnati, Baltimore ir Atlanta, Ga. Regis, ir kituose miestuose panašiai bus pasielgta. Kompanija taigi turės iš to didelių nuostolių, nes tie paveikslai jai atstėjo daugiausia šimtų tūkstančių dolerių. Daugiausiai tiems paveikslams priešingai įvairių sektų pastorai, kuriems toksai žmonių brutaliskumas nepatinka.

Trukų susidauzimas.

MIDDLETOWN, O. Linijos Big Four pasažierinis traukinis, greitai bėgdamas, užpuolė ant prekių traukinio linijos

Cincinnati, Hamilton & Dayton. Tasai susidauzimas buvo baisus savo pasekmėmis. Abudu garvežiu susimalė ir du pasažieriniu vagonu sulūžo į šipulius. 19 asmenų ant vietos užmušta, o keliolika sunkiau ir lengviau sužeista. Už tą nelaimingą atsitikimą kaltinama prekių traukinio mašinistas, kuris buvo suvelavęs, o paskui norėjęs paskubėti ir pirm ano traukinio užvažiavęs ant to paties kelio priešai.

Tas atsitiko Liepos 4 d. Jei ne vienaip, tai kitaip žmonės žudoma.

Liepos 4 dienos aukos.

CHICAGO, ILL. Garsi ir trūkšminga amerikonių Nepriūgulybės Diena jau praėjo. Šiemet ji su nelaimingais atsitikimais nebuvo tokio gausi, kaip kitais metais. Regis, amerikoniai įgauna daugiau supratimo, mažiau plaiso, mažiau šaudo, mažiau tat buna ir nelaimingų atsitikimų. Šiemet buta mažiau ir gaisrų, mažiau ir nuostolių. Iš statistikos matoma, kad šiemet virose Jungtinėse Valstybėse užmušta 50 asmenų, sužeista 743 ir gaisrais nuostolių padaryta ant \$234.420. Tuo tarpu 1909 m. buvo užmušta 215 asmenų ir sužeista 5.093, o 1908 metais užmušta 163, sužeista gi 5.460. Aiškus pažangumas.

Bryan blaivybės apaštalas.

LINCOLN, NEBR. Triasyk buvęs kandidatu į Jungtinių

Amerikos Valstybių prezidentus, William Jennings Bryan, andai viešai apreiškęs, kad jis nepriims jaus daugiau jokios kandidatūros, bet visą savo energiją pašvęsias blaivybės praplatinimui ir pasistengs, kad demokratų partija apskelbtų kovą prieš svainančius gerymus ir jų pardavinėjimą.

Dideli miškų gaisrai.

DULUTH, MINN. Ežero Superior pietiniame krašte dega miškai; ugnis daranti kuodžiausius nuostolius ir gresianti aplinkiniams miestams ir kaimams. Daugumas gyventojų su savo šeimynomis vaitimis nešinas į saugesnes vietas, kadangi sausėjimui jau negalima praeiti be pavojaus. Keli kaimai jau išdege, o kitus laukia ir gi tas pat likimas.

Rabinų konvencija.

CHARLEVOIX, MICH. Čionai neseniai atsibuvo visos Amerikos rabinų suvažiavimas arba konvencija. Rabinai Amerikos krašto nepripažįsta krikščioniškų, bet sektariškų ir doktrineriškų. Pasmerkta biblijos išguldymas viešose mokyklose ir nutarta kovoti su tais laikraščiais, kurie spausdina karikatūras, pajaukiančias žydus. Tam tikslui bus renkama pinigai ir laikraščiai boikotuojama. Kalbėta dar vis apie tą pačią žydų viešpatystę Palestinoje.

LEW. WALLACE.

BEN-HUR

ISTORIŠKA APYSAKA

JEZAUS KRISTAUS LAIKU

Sulietuvino
JONAS MONTVILA.

(Tąsa).

motina į dangų, lyg ieškodama ten įkvėpimo, o paskui atsakė:

— Reikalaudami teisybės dėl savęs, negalime atsakyti jos ir kitiems. Niekinti pergalėtą priešą, tai sumažinti pergalės vertę; priešingai, jaigu priešas yra ant tiek stiprus, kad gali mus spausti, pajungti — čia susilaikė, — pačių savęs pagodone yra pripažinti jam narsumą.

Po to kalbėjo daugias pati sau, nei sunui: — Bet nesibijok, sunai! Teisybė, kad Messalo giminė yra garbinga, jįje skaito kelias garsias gentkates. Dar laikuose Rymo respublikos, nežinau kaip tai senai, bet jau buvo kareiviai ir senatoriais. Teisybė, tuomi vardu žinau tik tai vieną konsulį, ir tai buvo senatorių giminė, turinti didelę įtekumą. Jaigu vienok tavo senovės draugas gyresis savo pratėviais, galėjai užgėdinti jį, apsakymas apie savuosius. Jaigu gyresis senovybe savo giminės, darbais ar turtu savo pratėvių — ką viskas reiškia silpnumą proto ir širdies tuštybę — tu savo palyginimais galėjai jį sumušti ant kiekvieno žodžio.

Čia susilaikė, o valandėlę pamislįjus kalbėjo toliaus:

— Ilga pratėvių eilė šiandie yra prirodymu garbingų go paėjimo ir giminės, bet Rymionis, didžiojantis senumu savo giminės prieš Izraeliaus sunų, tame dalyke visados turi nusileisti. Uždėjimas Rymo, tai jų pradžia, seniausios jų giminės neturi senesnių šaltinių. Ne vienas didžiojasi be jokio prirodymo, remdamasis tik ant padavimų. Messala manding priguli prie šių pastarųjų. O mes kokią užimame vietą prieš jų svajones?

Tariant tuos žodžius jos veidas nušvito garbingu išdumdu, bet nakties tamsa neleido to patėmyti, o ji kalbėjo toliaus:

— Perstatykime sau, kad Rymionis išsaulia mus į kovą; priimu tai ir atsakau be pasigyrimo, bet su vilčia.

Dabar jos balsas sudrebėjo, pilna liudnumo mintis atmainė jos privadžiojimų budą.

— Tavo tėvas, Juda, nuėjo prie savo tėvų, pamenu tą, lyg tai šiandie būtų buvę, dieną, kurioje jisai ir aš su mūsų draugais, nuėjome į šventinę, kad perstatyti tave Viešpatyčiai. Aukojome karvelius, o aš padaviau tavo vardą kunigui, kuris prie manęs užrašė. Taip tai tavo vardas: „Juda, sunus Itamaro, iš giminės Huru“ yra užrašytas ant amžių pašventintoj Izraeliaus gminių knygoje. Negaliu pasakyti, kada buvo įvestas tas budas, tačiau, kad jau buvo užvestas dar prieš išėjimą iš Egipto. Nuo Hillelo girdėjau, kad pats Abraomas pradėjo vesti tą surašą savo sunaus vardais, kada Viešpats paskyrė jį Izraelių tėvu. Mūsų tauta, ant nelaimės, neklusė prisakymų, nepildė nekurių įstatymų, bet užrašą vardų laikė šventa prideryste. Tik tai kartą pabaigoje antrojo skyriaus metrašiai buvo pertraukti; vienok kad tauta po ilgo ištrėmimo sugrįžo į savo tėvynę, Zarobabelis skaitė švenčiausią priderystę link Viešpaties pagąžinimą knygų ir nuo to laiko jau per du tūkstančių metų galime be pertraukos sekti platinimąsi ir eilivimą Žydų giminės.

...Dabar jos balsas sudrebėjo...

Čia susilaikė lyg duodama laiką klausytojui apmąstyti, ką buvo pasakius, paskui kalbėjo toliau:

— Ką reiškia Rymionis pasigyrimas prieš tiek amžių Izraeliaus sunų, gananti kaimenes ant kalno Refaim, šimtą kartų yra senesniais bajorais už garbingiausią Marcius'o ainį.

— O aš, motin, kuomi esu pagal anas knygas?

— Tas, ką ligiol kalbėjau, yra nei įžanga dėl atsakymo, kurio reikalauji. Tose knygose randame tikrus prirodymus, kad esi tiesioje eilėje ainiu Huro, Jozuo draugo. Ar gi tat tavo giminės paėjimas nėra gana senu? Jaigu-gi tau dar ir (Toliaus bus).

Iš Lietuviškų Dirvų.

East St. Louis, Ill.

Šitas miestelis guli pietvakarinėje dalyje Illinois valstybės, ant krašto upės Mississippi. Gyventojai: anglai, airiai, vokiečiai, nigeriai, lenkai ir lietuviai. Lietuvių yra nemažas būrelis, nes jų bus į 2.000.

Čia ir darbų yra visokių: gyvulių skerdyklos, pieno ir geležies liejyklos, rolling-mills ir daugybė mažesnių dirbtuvių. Visur dirbama taip pat neprasčiausiai, iš kitur pribuvusiam nėra sunku darbas gauti. Uždarbiai visokie. Lietuviai daugiausiai dirba gyvulių skerdyklose.

Amatinių randasi tikrai vienas — namų statymo kontraktoriaus, Jonas Mitrasas. Iš vertėvių: vienas barzdaskutis, vienas valgomų daiktų pardavinėtojas, vienas spaustuvininkas, ir net 28 lietuviai smuklininkai. Pastarieiems neblogiausiai sekasi.

Draugijų yra: Sv. Juozapo pašalpinė dr., Sv. Jurgio, Sv. Kazimiero L. K., moterų Sv. Marijos dr., SLA 88 kuopa ir LSS 87 kuopa. Prasčiausiai gyvuoja LSS, bet dabar jau pradeda atkiusti, tik nežinia, kaip ant ilgo.

Visos viršminėtos draugijos (Ar ir LSS kuopa? Red.) rengia apvaikšiojimą Liepos 10 d. paminėjimui 500 metų su kaktuvių mušio ties Žalgiriais, tik nežinia, ar tas viskas įvyks. Mūsų lietuviai tuose dalykuose per baugūs. Kruta, bet kaip apatinis girmų akmuo. Nors lietuviškų draugijų vadovai dirba su pasiūlymu, bet be jokios naudos.

“Kataliko” 22 num. tilpo nekokio Parodojo Dalyvavusio korespondencija, kurioje buta plačiai aprašyta rusinų vykskų. Ortynskio čionai atsilankymas Gegužio 15 d. Korespondentas neužmiršo savo korespondencijoj užkliudyti ir čionykščios SLA 88 kuopos: jis sako, tą dieną, kuomet čia buvo iškilmingas vykskų Ortynskio priėmimas, SLA kuopa parengus prakalbą, kurią klausyti susirinko vos apie 50 asmenų ir tame skaitliuje 3 merginos. Parodojo Dalyvavę tyčia ar netyčia apsiriko. Tą dieną, kada buvo paroda ir vykskų priėmimas, prakalbas parengė ne SLA kuopa, bet LSS 87 kuopa. Mūsų kuopa tuomi jaučiasi įžeista ir labai norėtų, kad p. Dalyvavę Parodoje paaiškintų, ko jis nori nuo vietinės SLA kuopos? Męs juk niekam ant kelio nestovime, nei asmenims nei draugijoms darbuose nekliudome. Negera taip “Kataliko” skaitytojus klaidinti.

Lietuvos Sunus.

Red. p. r. Kiek teko patirti, tas buvo klaidingai, kadangi tą dieną prakalbas turėjo tikrai LSS kuopa.

Rochester, N. Y.

Oras labai karštas. Truksta visur lietaus, kurio iš pat vasario perdaug buta.

Darbai slenka labai gerai, visur dirbama pilnas laikas ir kair darbininkų reikalaujama. Iš kitur pribuvę darbininkai gali darbą gauti, koki tik sau nori. Kas nori išimti, arba iš kur kitur keliauti į viršines dirbtuves, tai gali keliauti dabar, nelaukiant žiemos, nes žiemą gauti darbas yra sunku.

Vietiniai lietuviai užėlaiko puikiai, daugumas skaito laikraščius ir nekurie imasi už apšvietos su visomis pajėgomis. Parapijos reikalai kuoge-

riausioje tvarkoje pasidėkiant kun. Kasakačiui.

Birželio 26 d. po pietų buvo pašventinimas kartinio akmens po statomąja lietuviška Sv. Jurgio bažnyčia. Buvo graži lietuvių paroda, kokios ligšiol čionai nematyta. Giedri diena tą iškilmę dar labiau darė kiltene. Visos lietuviškos ir lenkiškos draugijos dalyvavo in corpore. Draugijos ties Sv. Mikolo bažnyčia sutiko Jo Mal. vyskupą Hickey ir nulydėjo paskui ties statomąja lietuviška bažnyčia, ant Hudson ave. Po pašventinimo akmens vyskupas pasakė labai pritinkantį pamokslą, paskui sakė pamokslą pats klebonas kun. Kasakačis, kuris savo žodžiais visus sugraudino. Daugumas ėmė ašaroti, kuomet klebonas priminė tėvynę Lietuvą ir su ana persiskyrimą.

Septyniomis myliomis nuo Rochester randasi miesčiukas “Despatch”, arba East Rochester. Čionai gyvena lietuvių į porą dešetų, nekurie priguli prie Rochesterio draugysčių. Liepos 4 dieną 5 lietuvių išplaukė pasivažinėti luoteliu ant upės. Tą dieną buvo šventa, tatau gal jie buvo šiek tiek ir įkaušę. Bejuokaudami iškriti visi iš luotelio ir jų vienas nuskendo. Jo vardas Jonas Česnakauskas, 28 metų, paeinąs iš Kauno gubernijos, Troškunų parapijos, nevedęs. Amerikoj išbuvęs pusantrų metų, bet neprigulėjęs nei prie kokios draugijos. Jo kuno palaidojimui prisiejo kolektooti. Palaidotas ant Rochesterio Holy Sepulchre kapinyrio.

Iš Rochester pabėgęs nekoksi Jurgis Grablikas. Moterų draugija jo paieško už iš nešimą kokių tai pinigų už tikietus.

Florias.

Chicago, Ill.

Liepos 3 d. lietuviškų Apveizdos Dievo bažnyčioj atsiuvo primicija arba pirmosios Mišios naujai įšventinto kun. K. Zaikausko. Kun. Zaikauskas paeinąs iš Vilniaus gubernijos, pirmiau mokinesis Vilniaus dvasiškoj seminarijoj. Į kunigus jį įšventė Jo Mal. Chicagos arcivyskupas Quigley.

X.

Wilkes-Barre, Pa.

D. L. K. Vytauto Politiskasis Klubas Liepos 3 dieną laikė savo pusmetinį susirinkimą. Įslinkta nekurie nauji viršininkai ir pereinoto pusmečio knygų peržiūrėtojai. Klubas pažadėjęs paskirti iš šio nora 5 dol. rengiamam tautos namui Vilniuje. Be to Klubas savo lešomis sutaisė D. L. K. Vytauto paveikslą, kuris puikiai atrodė ir dailiai papuošia salę.

K. K.

Birželio 26 dieną vietinis klebonas kun. Vizgirda perskaitė tikintiems Evangeliją apreiškė, jog tą dieną turis atsiubiti parapijos susirinkimas. Girdi, aš pats esu parapijonas, bet negaliu būti susirinkime, toli eiti, perkaršta, o juo labiau, kad trumpas susirinkimas, 10 — 15 minučių, apsieisite ir be manęs.

Taigit užsakymo susirinkimo pasekmės yra jau žinomos. Jos atkarta “Draugo” 26 numerį. Neteko mano būti tame susirinkime, tat negaliu pasakyti, kas ten tokio atsitiko ir ar daug ten parapijonų buvo.

Liepos 3 d. buvau bažnyčioje. Tikejaisi išgirsti iš

kun. V. lupų, kas pereiname susirinkime nutarta, bet nieko nepaaiškino, tik ant Liepos 10 dienos užsakė pusmetinį susirinkimą. Reike eiti ir pasiklausti.

K.

Skaitytojų Balsai.

Newark, N. J.

Birželio 26 dieną išeinu iš bažnyčios laukan, brač, dalija vaikai spausdintus “plakatus”. Apsidairiau aplinkui ir net nustebau, kad visi tuos lapius iš vaikų ima ir net akis ištempę skaito ir neatskaito. Kas čia do kibelis! Imu ir aš lapelį ir skaitau. Nagi, broliuk, Sv. Jurgio dr. stės balius skelbiamas. Skaiciau, skaiciau ir vos supratau apie ką einasi. Štai to lapelio turinys, žodis į žodį:

Parengta Perstorone Dr. Sv. Jurgio Puikus pasilinksminimas Arba Balius Atsibus antro 2 dieno Liepos (July) 1910 m. Ant sava salies, po numeru 180-182 New York Avenue Newark, N. J.

Uzprašom viesus Lietuvis ir Lietuwaites pributy ant to puikes pasilinksminimas. Bus puike muzikie grais lietuviski muzikantej viesokes šokies. Prasides nu septintos 7 dziegorios vakare ir trauksis ike dvielikte 12 nakties teipgi tikemies.

Kad viesie Lietuvie ir Lietuwaites ne patingietumiet Atsilonkity ant musu parenko Balios, teipgie ir mus iš sava puries tinkimies. Uz ganedinty viesus lietuvis ir lietuwaites.

Inzienga in salie vieru 25c. Moterems ir merginoms 15c. Su pasiediemu drapau vai kamies Sutevais dikai betuvu bus ne ilaidzeme.

Su guodone Komitetas. Toksai mūsų gražiosios kalbos žėdimas, tai tikrai visų lietuvių paniekinimas. O kas kaltas, jei ne šv. Jurgio dr. komitetas?

Newarke juk randasi “Žiburėlio” knygynas su skatykla. Su mielu noru tokius “komitetus” pamokyti, kaip reikia parašyti, kad tik jie ton skaityklon atsilankytų ir to sau reikalautų. Regis, tokie “komitetai” savo tuos darbus atlieka kur smuklėse, tatau neįstabus, kad su tokiais savo raštais lietuvis žemina.

Jonas “Grinorius”.

Laiškas draugui p. Burniunui.

Guodotinas Petrai B.:— Skaitydamas “Kataliko” No. 23 š. m. radau, kad Chicago, Ill., Apveizdos Dievo parapijos bažnyčioje, per išties Marijos mėnesį kas vakaras kalbėjote rožančių ir giedojo litanią, vargonuojant vargonininkui Lemoutui. Po tam budavo palaiminimas. Iš vie nos pusės mane ima džiaugsmas, kad Tamsta čionai Amerikoj te tvirtai laikaisi dievotumo, o ypatingai prie Marijos garbinimo, kur jau mūsų kiti draugai čion atvažiuavę atsisikiria nuo tikėjimo, o iš antros pusės nuliudimas spaudžia ir spaudžia man širdį, kad mūsų So. Bostono parapijoje nebuvo kas vakaras dievmaldysčių prie Marijos ir nepinėmė del Jos vainikų iš rožių ir lelijų, tai yra iš pasveikinimų, bet tikrai nedėlios vakarais litanią buvo atgiedama, o paskui palaiminimas.

Nauienos pas mus keistos. Parapijoj betvarkė ir neapšvietimas. Mišparai vis po pusę septynių; pakol pareini po

mišparų, o da kaip kada sneiga (mitingas) buna, tai įtrauki į vidurnaktį. Mišparai patogiusia ant trijų val., nes dabar darbininkams žmonėms labai ne laiku esti. Jungtuvės pas mus visuomet prieš sumą, buna, kur žmonės pametę maldas, liežuvius ant dantų padėję, akis išplėtę, lig ant kokio teatro, juokus daro.

Dar pas mus atsiranda ir tokių lietuvių, kurie bažnyčioj turi gromulivimus, lyg Lietuvoj gyvuliai. Yra ir tokių, kurie save vadina apsišvietusiais, o bažnyčioj kelia truksmą bėgdami, idant neišgirst pamokselo, ir tuomi padaro pertrauką kunigui ir žmonėms.

Tai visa po visam, kad turim gerą pamokslininką kun. T. Žilinską, choro vedėją Karbauską ir gerą zakristijoną Švagždį, kuris čia pastojęs įtaisė kamžą ir kuri parapijonams labai patinka, nes pirmiau čia sukinėdavosi apie kunigus zakristijonai juodi, kaip piktos dvasios.

Siunčiu mano meilingą pasveikinimą Tamstai, M. Žaguniui, J. Hmeliauskui ir kitiems mano pažįstamiems. Meldžiu atsiųst del manęs laišką ir aprašyt, ar visų tautų katalikai užlaiko Mišparus laike trijų mėnesių, man tas žingeidų žinot.

Man tamstos antraštas nežį nau kur nudingo.

Pasileiku sveikas, Jūsų draugas, Jokubas Variautis.

Kur valdininkai nevagia?

Kur valdininkai nevagia? Kad ne Chicagoj, tas visies gerai žinoma, kada to prirodymus dabar reika prokuratorius Wayman.

Bet netoli Chicago randasi mažas miestelis, kurio administracija yra puikiasias pasaulį pavyzdį, kur vieši kapitalai netenka privatiškiems kišeniams.

Taja “šventaja” vieta yra miestelis Hoopetson, Ill.

Ir santikiai tenai teisingai originališki.

Miesto majoras metams algos gauna 50 centų, astuoniems aldermanams mokama po 25 centus kiekvienam.

Miesto valdyba, o tame skaitliuje ir kasierius, renka ma tik tai diem metam, o paskiau negali užimti tos pačios valdyboje vietos.

Tuo tarpu miestelis puikiai tarpsta, 6.000 gyventojų gyvena it rojuje. Kuomet miesto valdybai metams algos išmokama \$3.00, išlaidos administracijai išneša \$582.50. Ir nestebėtina taigi, kad pinigėlių pakanka visokiems miestelio reikalams.

Keturios viešos mokyklos apmokytos ant \$200.000, dešimts bažnyčių \$156.000, vieša skaitykla \$12.000, miesto namai — \$10.000.

Hoopetson National bankas turis \$200.000 kapitalo, antrasis bankas First National \$175.000.

Dirbtuvės vystosi, darbininkai gerai uždirba, miestas auga, įgauna pajėgas ir vis didesni gerbuvai.

Delko? Nes visiems gyventojams rupi jo gerbuvai.

Jau tik įkurus miestelį pirmoji miesto valdyba su majoru McTerren norejo tarnauti veltui.

Veesnės valdybos taip pat algų imti nenorėjo.

Bet ką padarysi, kad konstitucija draudžia veltui dirbti, tatau paskirta “algos”, kaip tai 50c. ir 25c.

Užtaigi miesto išde grynopinio Gegužio 1 d š. m. buvo \$38.840.79.

Panašiu surėdymu negali pasigirti nei turtingi Chicago arba New York, kur miesto “tėvai” patraukiami teisman, kur policija šaudo nekaltus žmones, kur ramus pilietis bijosi vėlai vakare išeiti ant gatvės.

Sunku su tiesa gyventi. Labai gal sunku, jei betvarkė viešpatauja.

Vokietijos pasiuntinys Japonijoj, kuris apkeliajęs Koreją ir Mandžuriją, Berlynan a dai pranešęs apie nepaprastą ten japonų pirmynęją pramonėje ir prekyboje. Iš kasyklos Fusham kasdiena išimama 7.000 tonų anglies. Visur tiesiamis geležinkeliai. Mat Rusija tenai nemokėjo šeiminkauti.

Redakcijos Atsakymai.

Jonui “Grinoriui”, Newark, N. J. — Meldžiama Tamstos daugiau žinučių iš lietuvių gyvenimo.

S. L. P. D. v a l d y b a i — Tamstos turite savo organą, tatau mums nepridera kištis į svetimus reikalus. Nesunaudosime.

“Lietuvių Spaudos Draugijos Amerikoj” Reikaluose.

Istoijimo “Lietuvių Spaudos Draugijon” \$25.00 ir mėnesinės mokesties už Gegužį ir Birželį \$10.00 užmokėjo “Lietuvos” leidejas p. A. Olšewskis.

J. M. Tananevičė, L. S. Dr. Kasierius.

P. S. Meldžiama ir kitų gerbiamųjų redakcijai L. S. Dr. išdan įmokėti istoijimą ir mėnesines mokesčius.

J. M. T.

\$100 Typewriteris už 17c ant dienos!

Persikaityk antgalvi išnauro, tada dapsiprotėsite, ką tas reikšia.

Oliver Typewriteris — geriausias matomo druko mašina \$100 — geriausias šių dienų typewriteris — bus į jūsų už 17c ant dienos!

Typewriteris, kuris yra svarbiu dalyku pramonės istorijoje — bus į jūsų už 17c ant dienos.

Typewriteris, kuris parengtas su tokiomis prietaisomis, kaip tai: Lygus Eijmas, Lygumas Linijų, Dvigubas Sustojimas, Didis Spartumas, Automatiškas Tabulatorius, ir visos kitos naujausios išradimo prietaisais. Viskas

17c ant dienos bus jūsų! Mės tik dabar tą pagarsiname, norėdami atjausti žmonių nuomonę. Tik visai mažas imokėjimas ir paskui 17c ant dienos. Tai yra planas riestu lūkste.

Is pasekmės — tokios daugybės atsisaukimų, mės patį nusitebjome.

Reikalavimai ateina nuo visokių luonų ir užsiminimų žmonių.

Daugiausia apsielėtimą gauname nuo gėmi pasturčių žmonių, kuriuos patraukė toji nauja propozicija. Dabar Oliver Typewriteris delto ir yra populiariausias.

Taigi dabar ir yra gadyne visotino vartojimo typewriterių.

Ketvirtadalis milijono žmonių daro pinigus su

The OLIVER Typewriter

Geriausia matomo druko mašina Oliver Typewriteris daro pinigus iš kaus tikrai žodį “eik”. Taip lengvai drukoja, kad pradėjęs domėtis imoksti. Uždirbi besimokindamas. Tegul mašina užsimoka už save 17c o restas lieka jums.

Kur nebusi, ten yra darbo ir uždarbo su Oliver mašina. Pirmosios svetis stveriasi už Oliver mašinų. Sunku net išpildyti visus apsielėtimus. Jos uždirba daugiau, kaip kitos kokios darbininkų kliaos.

“Oliver Typewriteris kožname name” Tai yra šios dienos sūksmas. Dabar šios mašinos yra reikalingos kiekvienam namui. Prastumas valdymo ir drutumas mašininių daro jas parankiomis kasdieniniam drukoavimui. Daugiausia jos užima įsėjumėnė.

Dabarimo mūsų pardavimo planas pristatys Oliver mašiną į kožną Amerikos namą. Ar gi jūs uždarysite savo namo arba ofiso duris nuo jo? Rasykite tuojau klausdami informacijų ir naujo Oliver katalogo. Adresas: The Oliver Typewriter Co. 47-55 Dearborn St. Chicago, Ill.

Dr. G. M. Glaser

Szuomi apreiškiu pagodotai visomeniai, jog šiu seniausias gydymoas ant Bridgeporto, praktikuojant per 19 metų, perkėliau savo ofisą ir gyvenimą savo ločnų namo po nr.

3149 So. Morgan. St. Kertė 82-ros gat.

Mano ofisas aprūpintas naujausiais būdais gydymo. Visus ligonius stengiuosi užganėdinti kaip ir lizeziol. Pasiūtikėdamas, jog gerblama publika ir toliaus mane remis, esu namie ant kiekvieno pareikalavimo dlela ir nakti. Esu specialistas ligose vaikų, moterų ir vyrų ir užsėdintose ligose. Darau visokią operaciją. Liekuosi su pagalba

Dr. G. Glaser

3149 South Morgan Street Kertė 82-ros gatvės.

DR. F. BOZINCH

Lietuviškas Daktaras iš seno Krajaus.

Ofisas 619 Milwaukee Avenue Phone Monroe 301

nuo 10 iki 12 ryte ir nuo 6 iki 9 vakare. Gyvenimas 1629 N. Spaulding Ave. Tel. 4823 Irving Park

prieš 9 vakare ir nuo 12 iki 2 po piet.

DR. J. L. ABT

Pasekmingiausiai gydo visokias vyriškas moteriškas ir vaikų ligas.

VALANDOS: Nuo 8 iki 9:30 ryte, nuo 4 iki 5 po piet ir nuo 6:30 iki 7:30 vakare. Nedėliomis nuo 8 iki 10 ryte.

DR. JOSEPH L. ABT 1892 S. Halsted St., Chicago, Ill. Telephone Canal 37

Telephone Yards 2716.

URA VISI PAS Juozupa Ridika.

Szaltas alus skali ariekliu kvepeni cigrai.

Turli didelę salę del mitynų, veselijų ir tt.

8253 Illinois Ct. Kertė 83

GERIAUSIAS HUOTELIS

ANT BRIDGEPORTO. Jaijn esl nuliudęs tai ateik pas RUIGI IR LIEKI

O tai mes tamsta palinksminsim, nes mės turime geriausią degtinę, o cigarai yra importuoti net iš pacios Havanos, mes turime didelę Halę kaip del mitynų ar Veselijų. Su pagalba, RUIGIS IR LIEKIS.

3301 So. Morgan St. Chicago.

Lietuviškas Salūnas

P. JAUSKSCZIO

Oi vyreli alus, o stiklai milžiniški, geriausias vynas degtinė ruginė o cigarai tai net iš pacios Turkijos kaip rukai tai net dumai kvepla.

2834 SO. LEAVITT ST. Kertė 23rd Pl. Phone Canal 1924

Paduodu del zinios viesiems Lietuviams!

Kad asz Juozapas Barevicsze jau antri metai kaip asz uždėjau tikrą lietuvišką sklodą visokių gėrymų arba (Wholesale Liquor Dealer). Užlaikan visokius gėrymus nuo pirmutinio iki paskutinio ir parduodu pigiau negu kitl. Teipogi turiu Salūną ir Stetainę del Mitynų Veselijų ir Bilių. Meldžiu visų brolių lietuvių, kad reikalaudami kokiū nors gėrymų, kožname reikale kreipkitės pas mane, ale ne pas žydus, nes gausite geresnius gėrymus už pigesnę kainą ir katrie ateisite kaip persitiksinsite, busite visi užganėdinti. Ant pareikalavimo siunčiu visokius gėrymus į visas dalis Ameriko

JL OZAPAS BAREVICZE 1701 — 1703 So. Canal St. kam. 17 St. CHICAGO, ILL.

J. W. ZACHARWICZ

Notary Public, Real Estate ir Insurance.

Examinavoju Abstricetus, ir atlieku kitus visus reikalus Notarizmo pigiai ir atsakančiai. Visą savo darbą gvarantuojau. Elkit pas lietuvi o ne pas svetimaui.

917-33rd St. Tel. Yards 5423.

Seniausia Lietuviška Karczema CHICAGOJE

L. AZUKO

3301 Auburn Ave., Kertė 336ios gatvės

Delto asz ir turis seniausią ruginį ir miežinį gėrymų, kaip szalto alucio, gardžios ariekles ir kvepenčių cigarų.

Kur begi Raulai? Nugi pas PETRA SZLAKI, nes esu labai iztrozkes, o pas jį galiu atsivėdyti, nes jis turi bavarską

alu, gardžią ruską ocuszcina, cigarus net iš Havanos. Tai ilgiau negaliu su Tamsta kalbėti, lik sveikas, turu skubinties, prie to jis duoda geriausias rodas visokiuose reikaluose ir provose. Teippat eina už vertęja į visokius sudus, prima visokias provas, teippat ir už užmusčius fabrikose išvoro teisingiausia. Parduoda namus ir lotus visose dalys miesto. Padirba visokias poperas. Paskolina pinigais ant namu ir budavojimo. Teippat užsimia su assekuracija namų ir rakandų.

PETRAS SZLAKIS (Tarpe 33 Place ir 83 Street.) 3821 AUBURN AVE. CHICAGO, ILL. Telefonas Yards 2451.

VIENATINIS LIETUVIU HOTELIS ROCHESTERIJE

JOS. RICKIO

Užlaiko puikų alų, elių ir porterių; puikiausią arieklią Havanos cigarus. Pribuvę keleivis visados gauna nakvynę ir visą patarnavimą.

781 Clifford — Kertė Henry St.

KUR VAŽIUOJI SIMAI? PAS JURGI ARTISZASKAS

Nes jiasai užlaiko szaltą alut geriausią degtinę, o cigarai valkine, tai net isz pat Kauno.

J. ARTISZASKAS, 8258 S. Halsted St. Chicago.

KUR VAŽIUOJI POVILAI

PAS WM. MUKUS

Užlaiko szaltą alų, geriausią degtinę ir kvepenčius Havanos Cigarus.

WM. MUKUS, 722 W. 120th St. West Pullman, Ill. Tel. West Pullman 104

Jonas Brazauskis — UŽLAIKO —

PIRMOS KLIAŠOS SALIUNA Szaltas A lus, Gardie Arielek Kvepenčių Havanos Cigarai

3200 So. Halsted St. Chicago Ill. Kampas 32-ro Str.

T. RADAVICZE

Linksminkis brolan pas mane atjęs nes asz užlaikau szaltą alu, geriausią vyną ir ruginę DEGTINĘ, o cigarai tai net isz pat Turkijos o prieto turin didelę Halle delei Mitynų, veselijų ir kitokla susirinkimu, kuris pas mane atilankys tai bus szirdingai primintas ir suramintas lieku. Su gođone.

T. RADAVICZE 936 — 33rd. Chicago, Ill.

Lietuviškas Salūnas NORTH CHICAGOJE.

"Kataliko" Skaitytojams!

Primenama gerbiameiems "Kataliko" skaitytojams, kurie nėra pilnai už praėjusį pusmetį užmokėję prenumeratorus, idant tuojau su "Kataliko" administracija atsilųgintų, nes neužsimokėjusiems laikraštį nuo Rugpjūčio 1 d. sulaukysime.

Taippat primenama ir visiems kitiems užsimokėjusiems gerbiameiems skaitytojams, kurių prenumeratora užsibaigė su Birželio mėnesiu, atnaujinti prenumeratorą ir ant toliau, idant paskui neužtraukti su "Kataliko" siuntinėjimu, idant kiekvienas mūsų prietelis būtų "Kataliku" aprūpinamas.

Atkreipiame gerb. skaitytojų atidžią, kad "Katalikas" kaskartas vis daugiau ir labiau yra tobulinamas, "Kataliko" redakcija ir administracija savo duotą žodį išlaiko.

Anais laikais buvo žadėta "Katalikas" pagerinti ir nuolat kiekvienas pripažįs, kad jis pagerintas daugiau, nei kaip kitas Amerikoje ir Europoje savaitraštis. Kiekvieną savaitę "Katalike" galima atrasti naujausias iš viso pasaulio žinias, gražius pasiskaitymus, naujausias visuomenės klausimus, užimančias apykas. O kas svarbiausia — tai naujausią svieto atsitikimų paveikslus, kurie gyvai parodo, kas pasaulyje vykiasi, kas kur randasi.

Štai pagaliau "Kataliko" 27 numerį jatspaudindami paveikslai lietuvių istoriškos parodos, atsibuvusios mieste Chicago Liepos 4 dieną. Ar-gi tai nemalonu kiekvienam mūsų pažūrėti į tuos gyvus ir aiškius paveikslus, pamatyti lietuvių praeivius ir jų prisirišimą prie savo senosios Tėvynės Lietuvos.

Pav. kad ir šitame numeryje atspausdinama gražus paveikslas kovos lietuvių su kryžiuočiais ties Žalgiriais Liepos 17 d. 1410 metais.

Ir nei vienas lietuviškas laikraštis tai nesugiebia padaryti, nesugiebia taip savo skilčių paveikslais papuošti.

Delko taip yra? Todel, kad kiti laikraščiai mažai paisy savo skaitytojus, jie pakakinti tuo, kad užmokama prenumeratora, ad gaunama tik pelnas.

"Katalikui" — gi tuo tarpu ne pelnas rupi, bet jo skaitytojų apšvietimas ir užgaudinimas, nes jei lietuvis užmoka prenumeratorą, tāt jam reikia turėti didelį ir geras laikraštis, bet ne kokia kelių lapų puodkelė, į ką nėra kas nei pasiziūrėti, nei ko pasiskaityti, nei apsišviesti.

Mūsų taigi užduotim "Katalikas" nuolatos gerinti ir suteikti savo skaitytojams sveiką maistą, mokslą ir pamokymus.

Vienok tas viskas negalima būtų mums išpildyti, jei geri lietuvi "Kataliko" savo prenumeratoromis neremtų. Dėkui Dievui turime jau tukstančius pilnai užsimokėjusių prenumeratorių, bet norime dar jų kelių tukstančių: norime turėti pulkus savo prietelių visur, o tuokart ir mums patiems laikraščio pagerinimui lengviau atsieity.

Kam rūpi apšvietimas, tas tegul "Kataliką" skaito ir tarp saviškių platina. "Kataliko" kaina — metams \$2, o pusmečiui \$1. Prenumeratoriams duodama dovanos.

Rašdami laiškus ir siųždami pinigų, padėkite tokį antrašą:

Jonas M. Tananevičė,
3244 So. Morgan, St.,
Chicago, Ill.

Savaitinis Kalendorius

Liepos 1910 m.

14 k. Bonaventuro
15 p. Henriko Išsis, švar.
16 s. Škapliernos
17 N. Alexo išpaž.
18 p. Šimono iš Lipniso
19 u. Vincento iš Paulio
20 s. Česlavo išpaž.

REDAKCIJOS PATEMIMAI.

Šito Liepos mėnesio 15 dieną sukanke lygiai 500 metų nuo to laiko, kuomet Didis Lietuvos Kunigaikštis Vytautas su savo kariuomene sumušė pagaliau ties Žalgiriais kryžiuočius, tuomet kraugeriaujančius kaip pačioj Lietuvoj, taip ir Lenkijoj. Jei ne DLK. Vytauto kariškas genijus ir narsumas, ligšiol vargiai būtų likę keli lietuviai ir lenkai. Kryžiuočiai juos visus būtų išganabinę, žemes jų apvaldę ir šandie Lietuvoje, užuot lietuvių, svietas būtų matęs vokiečius. Bet dėkui DLK. Vytauto narsumui ir sujungtos kariuomenės iš lietuvių, rusų, lenkų ir totorių galybei, tie užpuolikai ir žudytojai buvo apeiti ir Lietuva pasiliko laisva. Už tuos lietuvių karžygių nuopelnus taigi lenkai dabar ir atsidėjo, savindamies sau kryžiuočių galybės sunaikinimą, persekiodami dar ir dabar mūsų brolius Lietuvoje. Platinę šios kovos ties Žalgiriais istorišką aprašymą ras mielas Skaitytojas šiame "Kataliko" numeryje po tos kovos paveikslu.

500 metų sukaktuvės, tai svarbus lietuviams atminimas. Užtai-gi šiemet visuose Amerikos miestuose lietuvių įvairiais būdais tas sukaktuves paminė. Vienur rengiama vaikščiavimo, parodos, kitur prakalbos. Šito Liepos mėnesio 17 dieną ir Chicago lietuvių nutarę paminėti tas sukaktuves. Draugystės 17 d. Liepos po pietų susirinks į parką Mark White Square (ant Bridgeporto) ir tenaitinėj svetainėj išklausys žymėnių lietuvių ir svetimačių prakalbų. Ir Didžioje Lietuvoje mūsų broliai šitą rengia to garsios kovos sukaktuvių atminimui. Jau iš to tik aišku, kad lietuvių savo karžygių bočius moka gerbti ir už tai jiems tenka tautos padėka.

Liepos 4 dieną, kaip visiems žinoma, Chicagoj buvo tautiškoji paroda, kurioje iškilmingai dalyvavo ir čekai, giskiai lietuvių. Ton parodon buvo kviesta ir lenkai, bet jie kokiuo tai būdu nesuitaikė ir parodoje jų nei vienas neatstovavo lenkų tautos. Ant rytojaus angliški dienraščiai plačiai rašė apie parodą ir labiausiai pagyrė lietuvių ir čekų. Kaip sykis tą pačią dieną lenkų dienraštis "Dziennik Chicagoški", rašydamas apie parodą, lietuvių tautos netik nepaminėjo, bet dar patėmijo štai ką: "Toliaus sekė kuopos tautų, gyvenančių Chicagoj, buvo čia visi, nepritruko ir lenkų kuopos su savo allegoriskų vežimu ir kareiviškais draugijomis."

Kadangi lenkai visai toje istoriškoje parodoje nedalyvavo, tai aišku, kad "Dziennik Ch." užsimerkęs lietuvių lenkais paskaitė ir pasisavino svetimą garbę. Ar-gi tai pridera lenkams panašiai elgties? Jie su savo šovinizmu neranda jau sau ribų. O juk to-

kiam rimtam dienraščiui nevertėtų tokiais melais naudotis, juo labiau, kad tasai dienraštis lenkų kunigų išleidžiamas. Negrąžu lenkams taip elgties. Reikia jiems nors sykis pagaliau suprasti, kad lietuviai yra savistovi tauta, neturinti nieko bendro su lenkais.

"Tėvynėje" (No. 27) p. J. Gabrys, neseniai atvykęs iš Paryžiaus ir apeistojes m. Chicago, atsiliepia į Amerikos lietuvišką visuomenę reikale sutvėrimo akcijinės bendrovės, kuri užsiimtų dvarų su-pirkim Lietuvoje. Mums rodo, jau seniau tas katalikas Amerikoje buvo svarstytas lietuvių laikraštinių suvažiavime, m. Brooklyne. Tam tikslui išrinkta komisija. Mums taigi nežinoma, ar p. J. Gabrys gavo tos komisijos įgaliojimą tokius atsiliepimus rašinėti, ar savarankiškai dirba. Jei taip, tai būtų perdėsus žingsnis iš p. J. Gabrio pusės.

"Draugas" 26 num. š. m., rašydamas savo buvusio redaktoriaus reikale, išpasalų kandžioja ir "Kataliką" ir jo darbininkus ir nuolatos kartoją tą pačią nuobodžio giesmę, kad "Katalikas" nėra katalikišku laikraščiu. "Draugo" vedėjai atgaivina senesnių laikų visokių nonsensų, kas dabarčiai yra tik vienu papiktinimu. Su "Draugu" mes tuo tarpu nepolemizuosime, kas link katalikystės, bet sekančiame numeryje paduosime paties buvusio redaktoriaus A. Zaboro paaiškinimus kas link "Draugo" areikatalikystės. Ir tegul "Draugas" už tai "Kataliko" nekaltina, nes ko jis pats ieško, tat ir gauna.

Svieto valdovų sostai.

"Karalius užžengė ant sosto", kalbama apie paveldėtojų valdovą, karalių ar tai kunigaikštį, kuris, mirus savo pirmtakui, paima į rankas visokią valdžią viešpatystėje.

Iš to taisykliškai išsireiškimo matoma, kaip tai valdovų viešpatavime lošia svarbią rolę patsai sostas.

Butų gerai iš arčiau prisiziūrėti tiems nepaprastiems valdovų sostams.

Jie įvairūs ir jų esama daug.

Didžiosios Britanijos valdovas turi sostą pusę tuzino. 3 jų randasi Londono rumuose, vienas Lordų Bute, vienas Westminsterio opate, o dar vienas Windsor pilij.

Seniausias tų sostų yra Westminsterio opate. Tai yra vadinama vainikavimo kresė. Visa iš ažuolo. Joje sėdėjo 7 Edvardai ir 5 Jurgiai. Joje busių vainikuojami visi karaliai, kaip ilgai Britanija busianti monarchija.

Lordų Bute sostas stovi po paakuočiu baldakimu, dviem pėdom aukščiau aslos iškel-tas. Visas drožtas; papuoštas auksu ir brangiais akmenimis; šalimais stovi du mažesnių sostų, dėl karalienės ir sosto inpedinio.

Brangiausias sostas Windsor pilij. Visas padirbdintas iš brangiausių rūšies medžių, išklotas brangiais akmenimis, ypatingai šmaragdais. Jį karalienė padovanojė Indijų valdovai, Maharadža iš Travancore.

Puikioju sostu gali pasididžiuoti Vokietijos kaizeris. Vienoj gražiausioj sviete salij stovi puikus sostas, visas iš

sidabro, papuoštas erelių ir vainikų ornamentais. Ant sosto kabo dailus sidabro skydas, kurį Berlyno gyventojai dovanojė Friderikui Wilhelmui IV, o čia pat prieš sostą briliantais išsakstyta blizga kristalinis žibintuvas, po kuriu Wormacijos seime stovėjo garsus reformatorius Liuteris.

Sunku būtų aprašyti visus Rusijos caro sostus. Seniausias sostas randasi Kremlė. Jis dovnotas Persijos šacho carui Aleksandrui 1660 metais. Visas medinis, apklotas auksu skardais ir taisy auksas dar papuoštas brangiais akmenimis.

Brangiausias sostas bet randasi Žieminiuose rumuose, Peterburge.

Francija taippat turi savo sostus, nors šandie yra respublika.

Puikiausias anų — tai Napoleono Bonaparte sostas, kuris stovi Fontaineblau rumuose. Visas auksu, išklotas baltu aksmu, austu auksu.

Originališką sostą turi Danijos karalius Kopenhage, Rosenborgo pilij. Visas susidėjęs iš dramblių ilčių, papuoštas smulkiais drožimais. Ant viršaus sosto kabo ametisto kamuolys.

Niderlandų karalienės sostas taippat puikus. Jų yra net 3, rumuose: Loo, Haage ir Amsterdame. Brangiausias sostas randasi Haage, butent dailus minkštasuolis, išklotas purpuru, papuoštu auksu.

Kas link brangumo ir puikybės papuošimo Ispanijos sostas galima palyginti su Vokietijos sostu. Kadangi kaip salės papuošimas, taip ir pats sostas žėri auksu ir brangiais akmenėliais.

Austrijos imperatorius turi kelis sostus, bet gražiausias jų randasi Veagrūose, Budos pilij.

Italijos karalių sostai taip pat dideliai puikus, tik tai nu-nai jie labai retai naudojami, kadangi dabartinis karalius esąs didis priešininkas sostų ir įvairių su anais surištų senų apeigų.

Popežių sostas Vatikane yra tiesiog neapikainuojamas. Stovi jis Sala Regia, kur esti priėmimai. Purpuras, auksas ir sidabras sujungta į dailias draperijas, kurios užkloja visą kresę, padabintą ereliais ir angelais.

Turkijos sultano sostas randasi rumuose Dalma-Baitche. Jis paeinąs iš 17 metaimčio, kuomet Turkijoj viešpatavo sultanas Abdas Didysis. Visas balto marmuro, apklotas auksu ir sidabro mezginiais, o po kojų pagalvėlis, papuoštas žemčiugais.

Ir tt., ir tt.

Tatai neturime ko daug stebėtis, kad jų gražių užlaidų kresė sužadė labai daug žmonių pinigų.

Bet kas pasakys, kam tie sostai reikalingi? Ar ne laikas jiems išnykti?

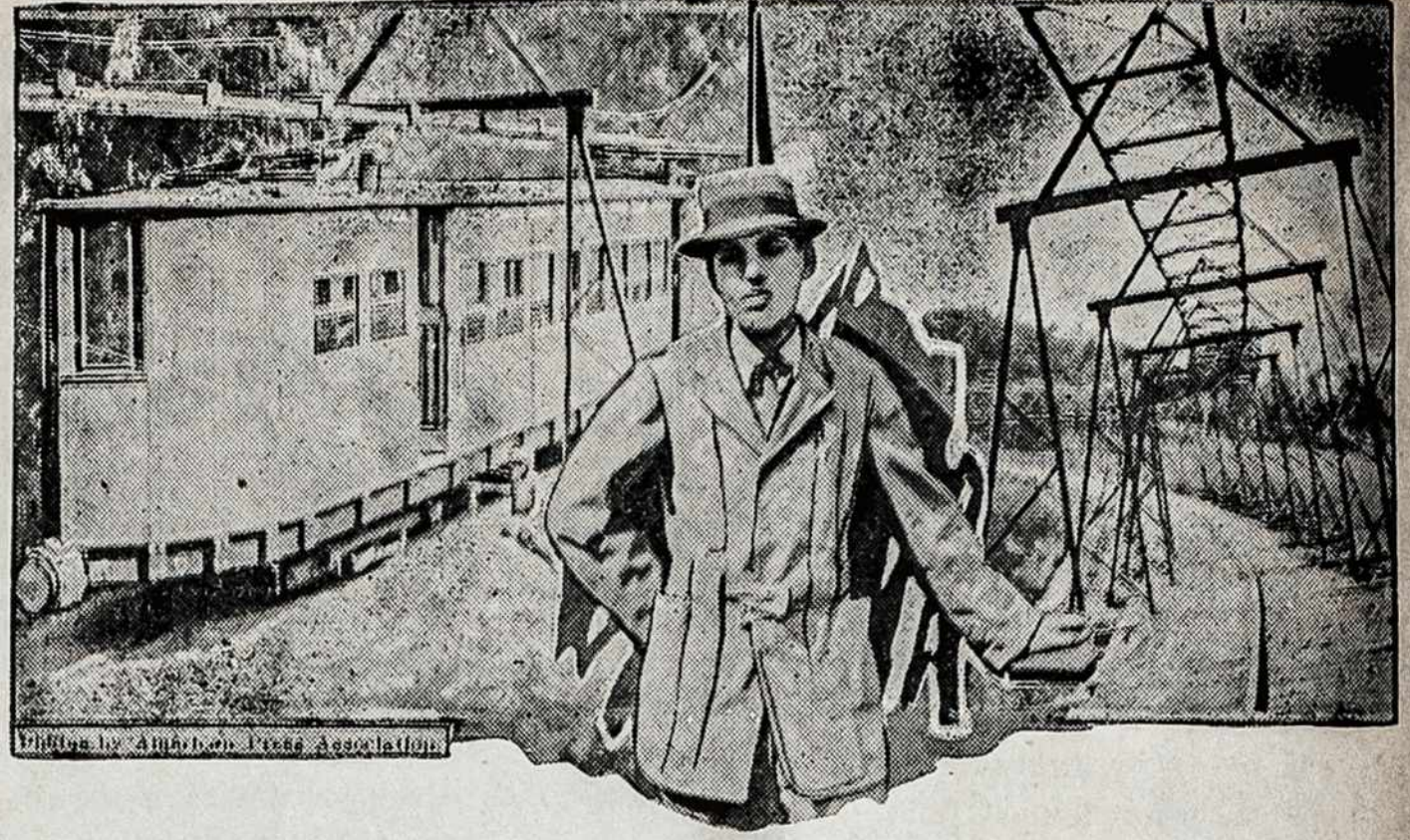
Pas mus ir kitur.

Miestas Chicago serga išdidumu.

Saujalė turčių, palaidų teoretikų, tobulų svajotojų ir skaitlingos minios politikierių, ieškančių sau tik pelno, išvyto prieš Chicago lojalistų gyventojus nudočius projektus, brangius sumanymus, kurių tikslu turi būti miesto patraukimas ir jo švarumas, po-drang su sveikata ir visų piliečių gerove.

Ir pasižiūrėkime arčiau į tuos išmisles.

Nereikalingi bulvarai, gra-

Vaidzas perstato vagoną, kuris varomas vienu bėgiu. New Yorke tokiais vagonais jau bandoma vežioti keliauninkai. Pranašaujama vienbėgiams gelžkeliams puiki ateitis. Sakoma, kad praslinkus kokiems penkiems metams visose Jungtinėse Valstybėse busių intaisyti tie keliai.

žios alejos, puikus viešieji bus tai, o dar puikesni laivams dokai ir tt. vis tai norima įvykinti už viešuosius pinigus.

Tai viena medalius pusė. Išmislas toks gražus, kaip kad svajonės...

Bet žiūrėkime į teisybę. Ieškokime jos.

Ir štai ką matome...

Dėkui viešųjų mokyklų vaikų perviršiui, dėkui stokai busių ir atsakančių salij, 18.000 vaikelių mieste Chicago neturi kur mokintis, neturi kur la-vinties.

Nėra vietos... Turtingame Chicago, kur milijonai išvogta, kur norima statyti puikus nebereikalingi bustai, miestas šventadieniškai papuošti, vaikai neturi kur sau pradinio mokslo pasemti, stoka mokyklų bustų.

Ar taip gali būti?

Ten mieste kloniuose ir ly-gumuose norima pataisyti puikus bulvarai, bet kaip viskas išrodo ant paties Bridgeporto, aplinkui lietuvių šv. Jurgio K. bažnyčią?

Baisenybės!

Nešvarumas, smarvė, ant gatvių dulės, pastipusios žiurkės...

O miestas pasidžiūojantis su savo trimis milijonais gyventojų.

Gėda!

Turėsime puikus dokus, dar puikesnį uostą, lėšuojančius milijonus dolerių visai nereikalingai.

O kokia mieste kanalizacija, kokie vandentrukliai? Žinoma visiems.

Palei upę Calumet pusę milijono gyventojų nuodijasi geriamu vandeniui, nuo kurio kas metai žūva tukstančiai nekaltų žmonių. O toji nešvari upė dar įteka ežeran.

Ir taip ant kiekvieno žingsnio.

Pas mus kas kita, o ten kas kita.

Kitokiuo saiku saikubjama turčiams, kitokiuo vargdieniams.

Tokia jau netik pas mus, bet ir visoj Amerikoj tvarka.

Ar tas gera?

Ne ir ne!

Pirmau bulvarų, dokų ir gražių reikia piliečiams duoti tas, kas jiems išteisybės priguli.

Reikia priemiesčiai apšviesti, gatvės išgręsti, reikia pasitvarkinti vaikams mokyklas, reikia apsaugoti piliečių sveikatą, podraug juos ginti nuo užpuolikų ir plėšikų, o tik paskui bus laiko pagalvoti apie kitokius niekniekius.

Žemdirbystė ir karas.

Jei imsime atidžion klausimą, kas svarbiau, ar krašto žemdirbystės išstobulinimas, ar kariškieji besiginklavimai, atsakymą apturėsime kiba jau ne dvejopą.

Kiekvienas blaivus pilietis atsakys, kad žemdirbystė, kurios išsiplėtojimas suteikia kraštui galybę, yra pirmieji klausimu ir daiktu.

Abelnai tas lytisi kiekvieno krašto, kiekvienos draugijos, juo labiau Jungtinių Amerikos Valstybių.

Delko sakome "juo labiau"? Visųpirmu Jungtinės Valstybės nereikalauja bijoties neprietelių ant savo tėvynės užpuolimo ir iš tos priežasties amerikonas nereikėtų taip daug ginkluoties, kaip tai veikiama Europos viešpatysčių, kaip tai seniau amerikų perdaug nesiginkluota.

Antraip vertus, Jungtinėse Valstybėse žemdirbystė dar stovi ant visai žemo laipsnio, ji reikalauja sau didžiausios globos ir darbštumo, kadangi spartus gyventojų skaitliaus augimas gresia visam kraštui badum.

Taigi Jungtinėms Valstybėms pirmiausia užduotimi reikia kuogreičiausia visame krašte tobulinti žemdirbystę, nesigailint tam reikalui nei pastangų, nei darbštumo, nei pagaliau pinigų.

Tuo pačiu žygiu valdžiai priderėtų susilaikyti su nepaprastais apsiginklavimais, kadangi tas apsunkina labai visą krašto gyventojus.

Bet šandie valdžią valdo vienatos, kapitalistai, kuriems jau nekuriusėse kraštuose truksta turgaviečių, tatau jie reikalauja sau pagalbon didesnio kariško laivyno. Kapitistai pas valdžią turi įtek-mę ir valdžia nuolatos jų klauso.

Liaudis taigi šaukia: "Tobulinkite žemdirbystę!"

Milijonieriai, pramonės didikai atsako: "Statykite laivyną!"

Ir laivynas taisoma...

1910 metais kongrese žemdirbystės reikalams paskirta 13 milijonų dolerių, o naujam karo laivynui 134 milijonai dolerių.

Skaitlinės aiškos, nereikia nei paaiškinimų.

Karo laivynas dešimtį sykių daugiau pinigų prariją, nei kad išleidžiama žemdirbystės pagerinimui.

Kaip ilgai taip bus Washingtono šeimininkaujama?

Iš didelio debesio mažas lietus.

Bažnyčios prieštai su džiaugsmu prisikabino prie pastarosios popežiaus enciklikos apie Karolių Boromeo, idant

sukelti rėksmus prieš Bažnyčios galvą, kuris buk savo raštu pajukęs reformatorius, ypač Martiną Liuterį ir jo pagalbininkus.

Visus trukmus sukėlė Vokietijos protestantai, kurie tiek daug įnirto ant popežiaus, kad net pareikalavo iš Vatikano atsaukti savo pasiuntinį. Tuo tarpu kiti protestantų kraštai, kaip tai: Anglija, Šveicija, Norvegija, Danija ir kiti visai nutylėjo, kadangi enciklikoj pamatė aprašymus apie vidurinius Bažnyčios reikalus, bet daugiau nieko tokio įdomaus.

Prūsų atstovų bute protestantai paklausė savo valdžios, ką ji mananti daryti, jei protestantizmas taip skaudžiai popežiui užgautas. Ir paskui plačiai tas reikalas svarstyta, tačiau svarstymai būvę ramūs, juo labiau tuokart, kuomet atstovų centras apreiškė, kad jis nemanąs kištis į vidurinius Bažnyčios reikalus. Tokiuo tai budu svarstymai visai ramiai pasibaigė ir šandie Vokietijoje tik kur-kekur protestantai suaukia susijunkimus ir tariasi sukelti demonstracijas prieš popežių ir jo išleistą encikliką.

Iš didelio debesio pasirodė mažas lietus, o tai vis todėl, kad viskas veikiama be jokio apsvaistymo.

Nicaragua respublikoj revoliucija dar nepasibaigė, bet pastaraisiais laikais revoliucionieriai netikėtai daug laimėjo. Tatai dabar revoliucionierių vadas, generolas Estrada, projektuoja atidalyti sau respublikos dalį ir pavadinti Nauja Nicaragua. Norima bet pirmiau gauti Jungtinių Valstybių užuojautą ir paskolinti pinigų.

Lvave neseniai vėl rusinai studentai su lenkais studentais turėjo kruvinus susirėmimus. Daugumas studentų sužeista. Vis tai nesusiipratimai universiteto reikaluose. Kovoje dalyvavę 100 studentų su revolveriais. Lvavo universitetas priklauso rusinams, bet lenkai, kaip tai visur jie elgiasi, norėtų ten šeimininkauti.

Svarbu Chicago Lietuviams.

Kas norėtų gauti didžios istoriškos lietuvių parodos Liepos 4 d. m. Chicago paveikslus (fotografijas), gali atsišaukti "Kataliko" ofisą. Paveikslai tokie didžio, kaip tai buvo "Katalike" ir parduodama vienas paveikslas už 1 dolerį. Iš kitur atsišaukusiems lietuviams 1 dol. 10 c.

Laiškus adresuokite:

J. M. Tananevičė,
3244 So. Morgan St.
Chicago, Ill.

J. Jagaila l. k.

1410—KOVA TIES ŽALGIRIU.—1910

D. L. K. Vytautas

Mušis ties Žalgiriais (Gruenvaldu) 1410 m.

Gražus vasaros rytasi, saulė, kildama augšlyn, ge-
rai pradeda katinėti geležinius kryžukočių rubus; bet jie,
nėliko nežūrėdami, palengva, kaip juodas debesys, le-
džiasi pokalnėn, artinasi prie musikių, kurie stovi, ne-
krutėdami, pamisėję, pavesyje, laukdami tiktai Vytauto
žodžio pradėti mūši. Vytautas kad neliepia mušto pradėti,
bet vienplaukinis, kad geriau visi jį pažintų, kaip paukš-
tis, -kraidu nuo žirgu iš vieno galo kariuomenės antram,
žūri, ar visi gerai prisirėgę; nustodamas prieš atkirusi-
pulkus, įsako kiekvienam, kas reikia daryti per mūši, pri-
mėna visiems, kaip juos ankėčiau mokė mūšties, įkal-
binėja, kad nebūtų bailių, kad nesigaltėtų savęs, nurodo,
kad ant atėjo diena ant amžių nusikratyti nuo savęs bailsius
plėšikus, geidžia kuogringajam prodyti, kad nepadary-
sia gėdos garbingajam savo vadui.

Prisiartinio kryžiuočiai. Viskas prirengta; reikia pradėti mūšs, — tiktai Jagaila visa truko: mat, iš pat ryto, užsėdams su kopyltėle su artimaisiais ponais ir kunigais, meldžiasi, nieko neliepia, nieko nežūri, kas kuo dedasi. Vytautas, kelius kartus pats prijodamas, ragina greičiau maldas baigti, ir vos paspėja prieš pačią musio pradžią pritraukti juos prie darbo. Prasidėjo mūša. Pradedą jį kryžiuočiai, užplūdami ant lietuvių kariuomenės, stovinčios po dėsnėl pusei. Baisus armotų trenksmas kuo nepažūdo mūsų, nes nepripratę juo totorių ir dalis musikių pasileidžia bėgti, painiodami kariuomenės eiles. Jan kryžiuočiai rengiasi vyti ir juos kapoti, bet kiti pulkai kai užstoja jiems kelią, ir kaip muras, nesijudina iš vietos. Kryžiuočiai, perpykę, užpuola ant jų, nori juos iškapoti

kuoņvečiāusia, o tie stovi ant vietos ir gīnasi: tīktai kar-
mai ir kirvāl svaistosi, nuolatos pakellami ir nuleidzīami,
ir kiekvienas toka kardū ir kirvū nusleidīmas guldo kry-
stīnūtiņū ēlles. Tuotarpu pradeda mūsties ir lenkai; sumi-
nīstos ēlēs atslaiķo.

Ilgai mūsasi vieni-antri neįsiveikdami, bet kry-
žūnaitiai privargę po geležiniais savo rubais. Nauji len-
kų pulkai, dar nenuvargę, pradeda mušties: viršūma mu-
sisia. Čia greitieji begikai, matydami, kad niekas pas-
teli jų nesibevėja, padąstina ir iš visų pusių apsto ti kry-
žūnaitius pamatė, kad pagriste į šį dieną atėjo; nebe mu-
sisia jau, o kryžūnočių piovinas prasidėjo. Krito jie, kaip
zolerės, dalges plianama, ir nei kryžius, jį nesiojamas, bet
po tere tiek laiko po kojų mindžiojamas, nebepagynę jų nuo
mirties. Mažas tiktai burelis paspejo namo parbėgti ir
duoduoti žinią, kadiskas pražuvo... O lietuvių jau vėlai
slėmę gyvusius kryžūnočius, susikuivę ugnis ir
linksmal užgiedoję: "Dievo Gimdytoja, linksminkis!"

Taip tat pasibaigė vienas didžiausias ir garbiausiu
mušių, kur iš abiejų pusių mušėsi apie 800.000 žmonių, o
krito ant vietos daugiau kaip 100.000. Tas muštis Vytau-
tui davė amžiną garbę, o kryžūnočiams prapultį; patis vo-
kiečiai prisipažista, kad šita diena buvisi pasakutinė kry-
žūnaitių garbei ir galybei, ateintai jį diena rengė jiems
gedą, nužeminimą ir amžiną panieklinimą.

Apie Lietuvas kartūmenes skaitlīd pas lenku isto-
rikus stokuoja žinių. Dauguma; jų tiesiog teisinasi, kad
nežino. Szainocha sako, kad būvę skaitoma Lietuvos ka-
rtūmenės 40 ženklių (kožnam ženkle po 1.000 žmonių),
tai, valųg jo, Lietuva tai kareli pastatė 40.000 kareivių;

D. L. K. Vytautas.

bet toliaus ant to pat puslapio Szainochos vėl patis sau prietarauja, sakydamas, kad iš tų 40 ženklų — 18-os būta vien iš Lietuvos apskrėję Trakų, Vilniaus, Gardino, Kauno ir Lydos, likusieji gi ženklai būvę rusų ir totorių. Jaigu lietuvių kariuomenos buvo 18 000, tai ant kitų dalies, anot Szainochos, išpuolė tik 22 000 žmogiškių, — kur gi liko tie 30 000 totorių, apie kurių skaitlį visai istorikai, — patal! Szainochos kalba?

Naktį iš 14 į 15 Liepos pakilo didelė audra su vėtra. Ant rytienos Jagaila norėjo šetose po Dobnovoro ra. Ant rytienos Jagaila norėjo šetose po Dobnovoro ra. Ant rytienos Jagaila norėjo šetose po Dobnovoro ra.

isklausyti Mišiu prieš kelionę, bet turėjo atsistadėti to, kadangi vėjas nedidelio istietis tam tikrą šetrą. Priegiant Vytautas meldė karalių negauti su malda, idant netrukdyti kelionei. Tokniu būdu armija pasidavė dvi mylių šiaurius ir atsidūrė arti kaimų. Legdau ir Faulen – šalyje Grunvaldo ir Annenburgo ir užėmė vietą senjų palei

griā tarp dviejų ežerų: Donbrovos iš kairės ir Luben iš
dešinės pusės.

Cīa tapo pastatytos šetros laikyti dievmaldystė. Į šėta šėta Jėgalai atbego vienas kareivis su žinia, kad nuo Gruenvaldo pasirodė priėšas; paskui tą žiniesi tuoj sekė antras, treėias ir ketvirtas su žiniomis, kad prieėjų išėskaitilus vis didinais. Tos žintos išėsklaus lenėkū patarmininkai ir vadovai nusprendė, nepradėdami kovos, laukti pradžios nuo kryžiuoėų. Tuontarpu Jėgalai ramiai besimėlėdė ir klausydamas dviejų Miėių dar vėlesė, kad kryžiuoėai, pripaėinę teisingumū lenėkū reikal-vimo, susitaikėjs be kovos. Jėgaliai besimėldžiant kaskits užėmė pirmą vietą ant karės lauko. Tai buvo Didis Vytautas Keistutaitis, svarbiausias Žalgirio dienos karėyėis. Lygiai smarkiau, kaip karalius lėtas, jis dėmė rengti kariuomenė kovai, pastatyti armijos skyrus, išdavinėti priėšamsiū paliepinmus. Kova prasidėjo 3 valandoje po pietų. Dėšinis lie-

Vokiečiai nuo kalno su visa spēka sviedēši ant lietuvīju; ta spēka būvo jū smarķēsē, kadangi nuo kalno lengvāksis užpūlti slēnje saarķēs. Per visā valandā kan kinē kitē kitā tiedvi nelygi mini (vokiečiū 83.000 prieš 40.000 lietuvīju), kolkā dvigubās vokiečiū skaitliss ne pastumē lietuvīju iki Lubeno ežerui, kur neužilgo pasie- ķē teutonāms jāsmēigti j viduri lietuvīju kolonos ir per- ķirti jā j divi dali. Taip perkirti lietuviai negalėjo išai- kyti priešų spaudos ir viena jų dalis, ypač karni, sukopota ant vietos galvą padėjo, antra gi turėjo traukties, idant parvesti savo vietą dar nepailsusiems lenkams.

Lenkiška kariuomenė su naujomis spėkomis sutiko vokiečių galybę jau nemažai lietuvių susilpnintą. Jiems

susikibus laimė sviro tai ant vienos, tai ant kitos pusės. Lenkiškas kariuomenės sparnas buvo arti pragaišties, jau ir kryžiuočių rankas pateko didis viešpatybiš ženklas ir – jie jau buvo užgiedoję giesmę "Christ ist erstanden", kuomet pasirodė ant kovos lauko trečias ir paskutinis armijos sparnas – samdyta kariuomenė. Lyg iš naujo prasidėjo baimas musis ant "žut ar but". Galutinai to musio likimą atsivėrė lietuviai, kuriuos pirmiaus kryžiuočiai išblaskė ir nustumė prie ežero Lubien; jie drauge su totoriais priėmė lėkumus ir išvien su jais pergalingo vokiečius.

Tik tai maža vokiečių dalėlė gavo pabėgti; 40.000 jų gavo galą ant Gruenvaldo laukų, kitatiek pateko į lenkų rankas kaipo intiniai.

Grūnvaldis kova tēseši tik 3 — 4 valandas. Sautai leidziantis Jāgala užņojo ant kalmēlo, mūsio vietoje, kur jī sutiko kalmīnīkas sio dienos pergalejimo — Vytautas. Per visā laikā bē palīvos basteši jīs tarp lietuvīu ir lenķy kariņiem, visur jīs buvo pirmas, visoms armijos dalīms jīs paskyrē vietās, progā ir eilē, valdydams visus mūsio jūdėjimus.

Iš visko augščiau minėto aišku, jog tik Vytanto strategija išmintis ir narsumas lietuviškos kariuomenės, pradejusios ir užbaigusios kovą ties Gruenvaldu, išgelbėjo Lenkiją nuo amžinos prapulties, jai kryžiuočių parengtos.

Aukščiau matomas ir toksai didumo paveikslas, tiktai spalvuotas, galima nusipirkti "Kataliko" Rėdėkcijoje už 25c. Su prisiuntimu į kitur 30c.

F. Bernatowicz

Pajauta

Lizdeiko Duktė arba Lietuva XIV metašimtyj.

Istorikas Romanas

Ilguldė Jonas Montvila.

(Tąsa).

— Te ją, mano tėve! — atsakė truputį susimaišęs kunigaikštis. Pakeltas senio balsas ir rustumas jo veido nepaėjo be patėmijimo susirinkusių. Visų atidžia liko tat atkreipta ant Lizdeiko su kunigaikščiu; kiekvienas norėjo žinoti, kas iš jų kalbos išeis.

— Klausyk Jagaila! — tarė kildamas iš vietos ir spausdamas kunigaikščio ranką senelis — vakar pradžėjai, kad tavo užengimas ant sosto neturės jokios įtekmės ant mūsų tikybės apeigų; kad Perkuno tikyba, kaip buvo nuo amžių, taip ir pasiliks nepalytėta. Atkartok dabar tą patį prie pasiuntinių ir žmonių.

— Užtiesą — atsakė susimaišęs kunigaikštis — pradžėjau tame liuosybę savo žmonėms, kaip prielankus jiems valdovs ir tikiuos išlaikyti jiems tame, kas juos gali aplaimiti.

— Liuosybė tokia ir pasielgimas yra du atskiru dalyku — tarė senis. — Jau tu neturi siekio užvesti Lietuvoj krikščionybę, jei dar esi ištikimu Gedimino tikybai, patvirtintą tą prisiegią prieš šitą rustingą dievą, kuris geriausia žino tavo mintis! — ir išsiėmęs mažukę biaužę dievo Pikulio stovylą, pastatė ant skumės ir susuko: — Prisiegiu be atidėjimo!

Ant tos baises regyklos pakilo murmėjimas. Vieni, puldami ant kelių, dengė delnais sau burną; kiti verkdami ir dejuodami kogreiciausia šalinosi; pats Jagaila drebojo iš baimės, stengdamasis ištraukti ranką, kurią drūčiai laikė Lizdeika. Išgąstis ir sumišimas kas kart didinosi. Susirinkimas pradėjo mažintis; bet balsai iš lauko: vargas mums! vargas! — garsinanti mieste sumišimą, perėmė baimę kunigaikštius ir didžiūnus. Pasiuntiniai, bijodamiesi žmonių sumišimo, meldė Lizdeikos, kad pertrauktų tą mėginimą; bet senis nepirmiaus norėjo atsaukti dievą į pekliską tamsybę, kol Jagaila nesudės prisiegos. Tas kunigaikštis, nepaisant įstatų naujos tikybės, kuriais buvo jau persiėmęs, negalėjo vienok pergalėti savęs, kad be baimės galėtų dirgtelti į akmeninę stovylą, kuri stovėjo prieš jį ant skumės, ir suko burną nuo dievystės.

— Tuojaus paleisk savo viešpaties ranką! — tarė Skirgaila seniui išsitraukdamas kardą — leisk, arba tuojaus žys!

— Šalin su grąšinimais! Tik tai dievai turi tiesą ant manęs! — drąsiai atsakė kunigas.

Nusigandus Pajauta, parpuolus ant kelių, kartą šaukė Skirgailo susimylėjimo, kad atleistų tėvui, tai vėl šaukė tėvo, kad leistų Jagailo ranką ir nelįstų į pavojų. Pagalios meldė tarnų, kad apmalšintų sumišimą.

— Prašome tavęs, gerbiamasis tėve! — kalbėjo pasiuntiniai, užstodami jį prieš Skirgailą — susimylėk norints ant savo dukters ir paslėpk tą dievystę. Jei nori išmėginti Jagailo tikybą, rasi jį rytoj šventinyčioje.

— Rytą rasiu jį šventinyčioj! — leisdamas su panikinimu kunigaikščio ranką tarė senis. — Tas atsakymas atidengia man viską. Dėl atskalonų rytą šventinyčios durys bus uždarytos! Vaikai Perkuno! — keldamas aukštyn dievystę šaukė galestingai ir ėjo per minią dejuojančių žmonių. — Jagaila mus apleidžia! pasiduoda kitai tautai, kuri sumindžios mūsų žalčius, sunaikins dievus ir suvalgis mūsų duoną! Verkie Vilniau! verkie visa Lietuva, kad sulaukė šios dienos!

Taip šaukdamas senis apleido pilį ir ėjo link šventinyčios mūrų, o paskui į traukė verkianti minia. Norėjo įsiti tokiu būdu sukelti miestą ir per prievartą sulaukyti Jagailą nuo išvažiavimo; gal būtų lengvai atsiekęs savo mierį, kad nebūtų išanksto užbėgęs tam Amilonas. Tankiai sustatytos sargybos greitai išskirstė minias, taip kad Lizdeika ėjo į šventinyčią tikėtai su mažu būriu savo šalininkų. Tamsi ir šalta naktis išskirstė po namus visus gyventojus ir mieste viskas nurimo. Jagaila, pasipiktinęs senuko pasielgimu, norėjo į miestą jį į kalėjimą; bet pasiuntiniai patarė to nedaryti.

Pajauta, pirmame sumišime paimta po Aukštes globa, liudnai perleido naktį jos kambaryje. Daug didesni skausmą kentėjo jos tėvas. Apvilts sulaukymu Jagailo, ir prisiegią jo patvirtinimu užlaikymo tikybės Lietuvoj, jau neabejojo apie kunigaikščio mierį užvesti krikščionišką tikybą. Kaip baidė staiga atsidengė prieš jį teisybė! Išnyko jau visi ryšiai, kokie jį rėjo su Jagaila. Tikinčiųjų kraujas turėjo nuošiol ginti aukurus, o Traidėnas ėjo uždegėi karę žibintuvą už tikybą ir dievus. Liudnas, bet neatšaukiamas reikalas! Užimtas tokiomis liudnomis mintimis perleido naktį. Diena jau paskleidė savo pirmutinius spindulius ant žemės, kada botagų pliauskėjimas ir tarnų rikamas prikelė jį iš baidų sapnų. Tuotarpu palengva atsidarė durys. Įeiną ir stoji prieš jį jaunikaitis, apsirėdęs lenkiškais drabužiais. Veidas jo išbalęs, plaukai susitarę, išsiūta suklydusio, net baimė perėmė senį. Lyg būtų pažįstamas; bet prie neaiškios šviesos negali pažinti. Pagalios ant balso pažįsta Traidėną, kuris susijudinęs kalbėjo:

— Lizdeika! negaliu atsitolti neišpažinęs tau teisybės. Prigaudinėju tave per visą laiką tavo malonių. Pasibaigė bausms mano uždavinys. Meldžiu tavęs, liaukis priešingės; pamek savo klaidas, pripažink Kryžiaus tikybą, tai yra mano roda ir paskutinis prašymas!

— Ar tave čia matau? — sušuko nusigandęs se-

nukas. — Ar tai tie tavo atsisveikinimo žodžiai? Traidėne, išaiškink!

— Jau nesu juomi — galestingai atsakė jaunikaitis. — Nesmi vertas tavo užsitikėjimo! Atsimek jį atgalios, išlupk man iš širdies tas saldžias viltis, tuos mieilus papratimus, kurie liksis tikrai saldum sapnu! Dasižinok, esmi krikščionis, kuris pirmutinis pakasė duobę tavo dievams. Vardas mano Firlei. Išpildžiau savo prižadus; grįžtu į tėvynę ir meldžiu Dievo, kad apšviestų tave savo malone.

Jau išėjo. Senis buvo persilpnas atsakyti jam. Prisilėgęs didumu nelaimės puolė, nei pėdas, ant žemės ir ilgai gulėjo be gyvybės.

Tuotarpu Jagaila, apsiabtas karžygių, žengė kelionėn. Vežimai traukė viens paskui kitą; žmonės, stovėdami pašaliais, su murmėjimu žiūrėjo į išvažiavimą. Pajauta tyčia pasiliko pilyje, kad turėti progą atsisveikinti su Traidėnu. Išėjo į prieangį ir žiūrėjo į sėdinčius į vežimus; bet nematė, ko ieškojo. Kada ant kiemo užstojo jau tylą, nuliudus, negalėdama ilgaius džiaugtis dienos šviesa, nuėjo į šventinyčios gyvenimus ieškoti tėvo, kad pasiskųstų jam. Kokiame baisiame jį rado padėjime! su koku širdies skausmu sužinojo apie Traidėno priglavimą! Nežinojo kur pasislėpti nuo atminties žmogaus, kuris prieš valandą dar buvo jai taip brangus; kur surastų seną nežinojimą ir ramybę? Nemažiau kentėjo ir jos tėvas. Priglaudamas krikščionio, kuris pakasė duobę dievams, pažadėjimas jam nekalto Pajautos, baidai krinto senį. Nežinojo nelaimingas senis išvyti nei ką pradėti. Pajauta, matydama tėvą tokiame padėjime, nors ir budama be suraminimo, stengėsi jį suraminti, tvirtindama, kad nedėkingojo priglavystė perkeitė jos meilę į neapykantą ir, kad nuošiol jos širdis priguli vientik dievams ir tėvui. Bet tai buvo žodžiai, kuriems pati netikėjo. Biaužėjosi žmogumi, pati sau uždraudė ištarti jo vardą ir podraug galėjosi jo. Keikė valandą, kurioje išplėšė jį iš giltinės nasrų ir jautė, kad įsiai del jos yra viskuom, kad jokios kaltės, jokie priglavimai nepanaikys tiesų, kurias gavo ant jos.

Ant laimės Lizdeika matė tik tai paviršutinius dukters jausmus ir tuomi save ramino, kad neapskelbė paskyrimo jos rankos. Daug dar tikėjosi įsiai prisirišimui žmonių prie dievų ir ant savo valdžios. Žinojo, kad karas už tikybą retai kada buna pralošta; ne slapsti jam buvo žmonių prietariai, garbinama sodiečių Keistučio atmintis ir neprieinamos Lietuvos vidų slaptynės, kur įsiai kiekvienam laikė galėjo pasislėpti. Bet padalyti žmones, sukelti žmones prieš valdovus ir vienus ant kitų, buvo dideli smugio seniu. Tuojaus pasiryžo įsiai išsiųsti paskui Jagailą į Lenkiją vietoje Traidėno ištikimą kunigą, kuris gintų tikybės reikalus. Apsiemė atlikti tą pavojingą užduotį vienas jo draugų iš Kernavos. Toliaus norėjo persitikrinti, ant kiek buvo užkrėsta krikščionybė šventinyčioje; mintijo, kad Traidėnas galėjo įkvėpti ir kitiems tą dvasią. Sušaukė tat visus kunigus, papasakojo baidų atidengimą, tyrinėjo, grąsino, prašė, bet nieko tikro nesurado. Jau nuomonė, nors buvo prielanki Traidėnui, bet bijodama bausmės, mokėjo sulaukyti savo jausmus. Nekurie bet mažiau atsargūs, išsidavė, kad prielankumas krikščionybei rado sau buveinę net ir pačioje šventinyčioje.

Senio dasiprotėjimas nebuvo tuščias. Kada sotas tapilės gyventojai ir artimesni kaimynai priderančiai pildė tikybės prisakymus, tolimesnių vietų gyventojai mažai rupinosi apie dievus. Išsiųsti prieš metus vaidylos, daugiausia Traidėno šalininkai, mokėjo daugelį vietų įiepyti žmonėms krikščionišką mokslą. Skverbiantis šviesa iš Lenkijos, Prusijos ir Rusijos apipavidino žmones su bažnytinėmis apeigomis, ir atšaldė nuo senosios tikybės, tuomi greičiau, kad atsitolins nuo jų Krivių krivaitis buvo žinomas jiems vistik iš vardo. Apart to buvo tai žmonės, nežinanti gerai jokios tikybės ir lengvai jungėsi su krikščionimis. Apsivedimai tankiausia buvo priežastimi, priėmimo naujos tikybės. Vaidylos buvo labai lengva perversiti juos į krikščionis. Pagalios paskalas, kad Jagaila liko aprinktu krikščionių karaliumi ir išvažiavo Lenkijon, dar labiau palengvino tą darbą.

Kaip tik toji baidė žinia pasiekė Lizdeiką, įsiai tuojaus pasiryžo apvažiuoti nekurius šalis, sudruntinti žmones tikėjime ir nubauti veidmainius mokintojus; tuojaus pirma pasiuntęs kelis kunigus, ir pats išsiėmęs su dukterim į kelionę. Draugavo jiems Tėvunienė, kuri, matydama tokiame blogame padėjime mylimą viešpatį, o labiausia galėdamosi Pajautos, nieko nepaisydama išsiėmęs su jais.

XXXII

NELAIMINGAS KALBĖTOJAS.

Ką galėjo ugnimi, ką geležim
Kovojo ir degino drauge.
Dar kalavijai krauju aptaškyti.
Dar arkliui nepaganyti.
Ir tolyn, kur liepa, eis,
Kol prieis paskutines ribas.
Twardowski.

Norints išvažiudamas Lenkijon Jagaila rodijo Habdanui pasilikti Vilniuje ir Amilonui įsėkė visame jį užganėdinti, vienok senis nenorėjo tuomi pasinaudoti. Nusigandęs pirmutinių pilyje sumišimų, nelaukdamas nieko nakčia nusidavė su dukterim į Panėrį. Nudžiugo Davaina iš jo sugrįžtu tuomi labiau, kad Alena nedatyrė nieko blogo laike sumišimo. Bijojosi, kad n'esant Jagailo, suerzinti žmonės nesuardytų jo darbo; bet veltui buvo bijotis; priduoja Amilono sargyba gynė nuo užpuolimo ir statymas ėjo taip sparčiai, lyg bažnyčia būtų statoma krikščioniškoje šalyj.

Jau kryžius ant bokšto blizgėjo ištolo, o varpas, skleidždamas savo balsą tris kartus dienoje, gąsdino Panėrį (Toliaus bus).

Br. Vargšas.

JONO ŠIRDIS.

Drama 5-se veikmėse.

(Tąsa).

nenori klausyti. Aš jokio tarpininkavimo nereikalauju! Ponas vaitas ir ponas raštininkas malonėkit pradėti savo darbą.

Raštininkas. Su geru noru, tą būtų galima užbaigti geruoju.

Jonas. Sakiau kartą, kad jokių patarimų klausyti nenoriu!

Vaitas. Męs tuoj galime pradėti aprašymą. Pradėsime nuo arklių ir svirno. Taip?

Jonas. Taip.

Vaitas. Pradėsim. Ponas Spirgeviče busite liudininku prie aprašymo.

Spirgeviče. Labai gerai. Aš taip ir spėjau, kad man teks būti liudininku.

(Vaitas, raštininkas ir Spirgeviče išeina).

V

Vincas, Agnė, Petronė ir Jonas.

(Vincas sėdi užsimastęs).

Vincas. (Sau). Tuojaus išvairs.

Petronė. Kas galėjo manyti, kad tu Jonai, tai...

Jonas. Kad aš, apspiaudytas ir sumuštas jumis Jonas, paimčiau jus į savo rankas, ar ne taip?! Taip, diena mano atkėrsijimo atėjo! Praėjo jau trys metai nuo to laiko, kada jūs, pasityčiojot, išjuokė mane čia, šitam kambaryje... Vargau aš tą laiką. Pameni tu, Agnute, geriau už visus tą dieną, kada aš pargrižau. Sakiau jau ne kartą, kad aš skurdau lyg šuva svetur, o ką rađau pargrižęs? (Rodo žiedą). Tu sulaužei duotą žodį, tu išsižadėjai savo žiedo...

Vincas. (Pašokęs). Nemeluok žaltų! (Sėdasi atgal).

Jonas. Nešokinėk, laimingasis jaunikait! Jūs mušote mane ir juokėtės... Jūs manote, kad aš tą užmiršiu, atleisiu viską... Paklydote taip manydami. Čia, giliai krutinėje, pasislėgęs kerštas, ir neapykanta prie jūsų, auga ne dienomis, bet valandomis. Tris metus aš ramiai kentėjau nužeminimą... tris metus stengiausi nuduoti jums draugu... tris metus vniųjau jus į savo tinklą ir ant galo nuvyko man užtempti jums virvę ant kaklo! Ir aš džiaugiuosi! Ar aš ne sakiau jums, kad ateis diena, kada jūs kruvinomis asaromis, apkabinę mano kojas maldausit atleidimo... Aš išpildysiu duotą žodį ir jūsų asaros nesujudins manęs!

Petronė. Jonai, bijokis Dievo taip kalbėti... Už ką tu taip keršiji...

Jonas. Už sulaužymą Agnė duoto žodžio.

Agnė. Matušė, nekalkėk tu su juo. Nebaugina mane žodžiai to niekšo.

Jonas. Tas niekšas tur pilną tiesą išmesti jus ant gatvės! Tas niekšas nepasigailės jūsų!

Agnė. Ir išmesk, ir džiaugkis!

Jonas. Tu pamileėjai gražųjį Vincą, — taigi pažiūrėk, ką aš iš jo dabar padariau! Tavo vyras girtuoklis, tinginys, paskendęs skoloje ir tą padariau aš! Kas paskandino jį skoloje? Aš! Kas jį išmokino girtuokliauti diena iš dienos? Aš! Kas jus visus padarė elgetomis? Vis aš! Tai taip aš atkeršijau už sulaužymą duoto žodžio.

Agnė. Aš nesigailiu išėjusi už Vincą. Nežiuriu į jo silpnas puses, jis daug vertesnis už tave; man vis linksma bus dalintis su juo varais... Aš jį myliu! Tu manei, kad aš pulsio prieš tave ant kelių, raudosiu pasigailėjimo? Išėjime iš šitų namų, mirsime badu, bet ne maldausime tavęs, niekšė, neikados!

Vincas. (Pašokęs). Teisybė, mie-la Agnute, nepulsime prieš jį ant kelių. (Vincas puolasi ant Jono.) Savo rankom aš jį nusmaugsiu!

Jonas. (Stumia Vincą). Traukkis šalin! Arba aš parmušiu tave, kaip šunį!

Agnė. Vincai, neužkabink jo. Sąžinės griaužimas suždiovys jį.

Vincas. Ne, Agnute, reik mokinėti tokius piktus žalčius! Jis suardė mūsų gyvenimą, jis su baisiausiais nuodais šildėsi prie mūsų krutinės per tiek metų! Atkeršijau ir aš jam!

Petronė. Nekalkėk taip, Vincu... nebu tokio blogu, kaip jis.

Jonas. Tu nedaliksi savo žodžio, nes tu girtuoklis!

(T. B.)

Lietuvis kriauczius

Męs siuvame vyrams ir moterims naujausios mados siutus. Taipgi pataisome senus.

Turiu keliolika lotų ant pardavimo, įvairiose dalyse mieste.

Pas mane galite užsirasztyti "Kataliką". Viso-kiuose reikaluose kreipkitės pas

KAZ. KUCZINSKAS,

180 N. Washington St.,

Wilkes-Barre, Pa.

LIETUVIS KRIAUCZIUS

Siuvu visokias vyriskazas drapanas kaip tai: Overkotus ir visokios mados Siutus. Meldžiu szelpt tautietį, o busite užganėdinti. Turiu dangelių visokių ceikių; priegtam senas drapanas czystijų, skalbiu, taisau ir kvarbuoju. Meldžiu kreiptis po antraszu:

J. Kuczinskas,

238 Slocum St. Kingston, Pa.

MRS. EDWARD BRADEL

Dirbtuvė Kukardų, Szarpų, Veliavų ir Bažnytinų Karuozų. Pristato Drangystės parėdus. Siuva Sidabrus ir Aukso. Reikalai meldžiamas kreiptis prie mūsų, o męs stengsimės kiekvieną užganėdinti. Teipogi užlaikome gyvas kvietikas. 1718 W. 47-th St. CHICAGO, ILL.

GEORGE HAZARD

PLUMBERIS

Suveda gazą, suras ir tt. Visus užkalbinimus greitai atlieka ir savo darbą gvarantuoja.

3252 Emerald Avenue Chicago, Ill.

Telephone Yards 4527.

VIENATINĖ LIETUVIŠKA DIDELE KRAUTUVE
Geriausia armonika, skripka, kloreta, triūnų, Koncertinė ir daugybe visokių muzikaiskų instrumentų. Pulkasit dešimteriū, lenčiųliū, visokių gražių žiedų, gerų brvų, drakvojinai muzikinių, albumų, revolių, kryžių, gumulų litrų, įvairių kitų maldaknygių, visokių gražių popierių del rasygromat tazines 25c, 5 tuz. už \$1.00. Atsiuok savo tikrą adresą ir už š. c. markę o apaturei No. 3 katalogą su 400 paveikslais ir 1.000 visokių naudingų dalykų. Aš garantuoju kad mano tavoras pirmos klasos o prekes pigesnes kainuokit. Orderius išsiųsime greitai ir viena Amerikos, Kanados ir Australijos krasztas. Kvieciū vius atliankti ir visokiems pirksiniams ir orderiams pas K. WILKOWITZ, Dep. K. 112 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.

JONAS MAZEIKIS
Pirmiausias agentas ir notarijus del visokių reikalų ir rodos davies visose provose. Męs isprovojome kogeriansia arba greitai suteikom. Kas norėtuotė pirkti namus arba farma, tai męs paskolinam pinigų pigiausiu JONAS MAZEIKIS 130 Canalport Av., Tel. Canal 683

DAKTARAS WISSIG
ISZ SENO KRAJAUS
Gydo labai pasekinginai visokias ligas chroniskas vyriskazas ir moteriskazas kurias yra susisierioje. Jauki kiti jums nepagealboje, atsiuankyti pas mane.
EGZAMINAVOJA PIRMU KARTU DYKAI 1727 18ta gat. tarpe Paulina ir Wood Ofiso valandos: 10 iki 12 ryte, nuo 3 iki 4 ir nuo 6 iki 8 vakare. Nedeles mis: 10 iki 2 P. M.
Tel. Canal 3253.

Pamisiyk Gerai
kad visi geriamai turinti mūsų Trade Mark yra geriausi. Bandykit mūsų Ranger Spring Straight Kentucky A-riekla. Mūsų geriausias arieklas. **IZIDOR KOHN & CO.** isdirbeja 8829 State St. Chicago, Ill. Phone Douglas 3290

Im. 23 Akmenu Gelzkelio Laikrodėlis
Vyriskazas arba moteriskazas (laikrodėlis) gvarantuot. ant 20 metų paauksuotas dubeltavi lukstai puikiai visap išmarginti, geras laiką laikanti, labiausia naudojami kellauninkų kurieturi daboiti laiką. Specialiskazas pasiūlymas: Męs nusisime šitą laikrodėlį kiekvienam C. O. D. už \$5.75 ir expreso kassius del peržiurejimo. Jei nepatiks, nemokek nei cento. Už jį kitur moketum 836 14k. paauksuotas lenčiųliūgis dovanai prie laikrodėlio. **EXCELSIOR WATCH CO.** 904 Athenaeum Bldg., Chicago, Ill.

THE FALCON CIGAR FACT.
Po vardu SAKALAS Cigaru Fabrikas J. A. NUTAUO SAV. — isdirbia geriausias — **HAVANOS CIGARUS** 1601 W. 47th St. CHICAGO. Tel. Yards 1735.

NAUJAS GYVYTES BITTER TONIC TONOL
Geriausias gerymas nuo visokių ligų kaip tai: del Dispepsijos, Negromullavimo, Konstipacijos, Billausness ir t. t. **TONOL DRUG CO.** 22 nd ir Sacramento Ave. Chicago, Ill.

The Star Cigar Mfg. Co.
F. KRISZCZOKAITIS
Pirmutinis Cigaru dirbejas ir pardavėjas Chicago ir apilietkej. Parduođa lietuviskazas cigarus Vv'auto ir Gedimino 298 E. 14th St. Chicago Heights, Ill.

Lietuviška Pirtis
ALEX KUPSHAS
Užlaikau geriausia lietuviszką, rusiską ir turkiską pirtį ant Bridgeport. Mano pirtis buna ketvergais del moterų o pėtyciolom ir subatomis del vyrų. Taipgi užlaikau puikų salinimą su visokia skaniais gerimais. Kuris pas mane atliankys bus szirdingai priptas. 2318 SO MORGAN ST

Lietuvizskas Buffetas
Kas neturi nakvines. Pakelvingitegu atsilanko prie mūsų, o męs jums duosime atskaucaž vietą palisio ir pataarnavimui visokuose reikaluose. Lieku, Su godone,
Kasparas Idzilevicze 3200 Auburn Ave.

Godotini draugai!
Kauno rėdybos ir visi pažįstami, pamirszkite mane, jog aš pasiuo nuo Szidlavos. Meldžiu ant silankyti po Nė.

Antanas Budzius 1445 S. Halsted Str.

Nauja Daktariska knyga
Daktaras Kisenlie.
Su paveikalais, naudingais patarimais ir daugybe receptų nuo visokių ligų, gražiai apdaryta su aukštin raidim ant apdaro, knyga parsiduoda po 1 dol. Ta knyga gali gauti dovanai užsiraszdamas "Kataliką" ant metų mokėdamas prenumeras 2 dol. mūsų agentui.

M. PALTANAVICZE 51 Millbury St Worcester Mass

A. COHEN, užlaiko **DIDELE KRAUTUVE DRABUZIŲ** Jeigu norite pirkti ką nors antlienos ir szvenczių, eikite pas A. COHEN. Ten rasite visokių drabužių del vyrų moterų ir vaikų. Turime daugybe visokių puikių czervykyk. Męs ezienlos labai žemos. Męs kalbame lietuviszką. 1334 Jefferson St. Chicago, Ill.

Administracija Liet. Teat. Dr-stės po priegloba Sv. Martino.

Vinc. Armonas, Prez.
941 - 33rd St.
Stan. Stenevica, Vice-prez.
3206 Auburn Ave.
Martinas Z. Kadzlevskis, Sekr. Prot.
3244 So. Morgan St.
A. Kasparavicius, Fin. Sekr.
3839 Auburn Ave. Chicago, Ill.
J. M. Tananevicius, Kasierius
3244 So. Morgan St.
REŽISIERIUS TEATRU
Martinas Z. Kadzlevskis
3244 So. Morgan St.

Administracija Dr-tės Šv. Stanislavo V. ir K.

Juoz. Klimas, Pirmas
4527 Marshall Ave.
Mot. Randis, Pagineklis
4608 So. Wood St.
Paulius P. Baltutis, Prot. rašt.
3244 So. Morgan St.
Jurgis Brazdukas, Fin. rašt.
4651 Hermitage Ave.
Kazimieras Stulga, Kasierius
4513 So. Wood St.

Administracija D. L. K. Vytauto Politiško Kliubo

WILKES-BARRE, PA.
John S. Lopatto.
Attorney-at-Law Presidentas.
47-49 Bennett Building.
Petras Acevicius, Vice-Prez.
58 Sheridan St.
Sylvester Pileckis, Sekr. Prot.
462 E. South St.
Kazim. Kucinskas, Sekr. Finansų
180 N. Washington St.
Ant. Shekevicius, Sekr. Finansų
501 New Grant St.
Jurgis Bekus, Kasierius.
138 So. Meade St.
Petras Mazelia, Globėjas Kasos
602 Northampton St.
Jos. Brzdaišius, Globėjas Kasos.
480 Stanton St.
Jocass Grimalia, Maršalka
31 Tonnary St.

Administracija Dr-stės Lietuvos Sunų No. 1

ANT TOWN OF LAKE.
Stan. Anucevskis, prez.
4559 S. Hermitage Ave
Juozapas Klimas, vice-prez.
4627 S. Marshall Ave.
Juoz. Zalandauskas, protokolų rašt.
4613 So. Hermitage Ave.
Antanas Jankaitis, finan. rašt.
4514 Paulina St.
Antanas B. Zemaitis, kasierius.
4731 So. Wood St.

Klubas Lietuvos R. Mindaugo.

J. V. Zacharevicius, prez.
917 34rd St.
Martinas Kadzlevskis, sek.
3644 So. Morgan St.
J. M. Tananevicius, kasierius.
3244 So. Morgan St.
Kun. M. Kraucunas, kapelonas,
32nd Pl. and Auburn Ave.
**Vyriausybė Susivienijimo Lietuvių
Namų Savininkų**
Aleksandra Byanskas, Pirmininkas,
3327 Auburn Ave.
J. K. Chmelaukas, Rastininkas,
3231 Auburn Ave.

Administracija Dr-tės Šv. Juozapo Laim. Sm.

Juozapas Zalandauskas, prez.
4513 Hermitage Ave.
Juozapas Klimas, vice-prez.
4627 Marshall Ave.
St. Vaitekaitis, rašt. prot.
4504 S. Paulina St.
Jonas Pazalgaukas, sek. fin.
4487 So. Wood St.
Stan. Anucevskis, kas.
4559 S. Hermitage Ave.

PASARGA: "Už korespondencijas ir aprašymus "Kataliko" Redakcija neatsako.

Draugisčių reikalai.

Extra! tēmykit akeijonieriai!

Keistuto Paskolinimo ir Budavojimo
Dr-stės No. 1. Balandžio 28 d. direktoriai
laikė savo susirinkimą, ant kurio nutarė
permainyti vietą susirinkimo į Juozapo
Ridiko salę ant 33 ir Illinois Court. At-
einančio susirinkimo bus laikytas Lie-
pos 14 d. Juozapo Ridiko svetainėje.
Teipgi atsidaro 30 Serija. Meldžiam at-
steinančio susirinkimo kuodagausia
prisiraizyti prie mūsų Paskolinimo Ban-
kos.
Su godone,
M. Z. Kadzlevskis, prez.
S. A. Pileckas, Sekr.
730 W. 17th St.

Tēmykit šanariai!

Šanariai Dr-tės sv. Stanislavo, V. ir
K. Klekvienas privato pributi ant ren-
glamo apvaiskiojimo 500 m. kovos ties
Zalgrais, Nedėlio 17 d. Liepos
(July) 1910 m. 1.30 po pietų sv. Kry-
žiaus parapijos svetainėje 46 ir
Wood gatvių. Nepamirškite pasiimti dr-
stės ženklą ir baltas pirstinaites. Už
nepribuvimą bausmė 50c. be jokio išsi-
kalbėjimo.
Paul. P. Baltutis,
3244 S. Morgan St.

Dr-stė Lietuvos Sunų No. 1 ant Town of Lake. Klekvienas šanarys privato pributi ant renglamo apvaiskiojimo 500 m. kovos ties Zalgrais, Nedėlio 17 d. Liepos (July) 1910 m. 1.30 po pietų sv. Kryžiaus parapijos svetainėje 46 ir Wood gatvių. Nepamirškite pasiimti dr-stės ženklą ir baltas pirstinaites. Už nepribuvimą bausmė 50c. be jokio išsi- kalbėjimo.

Juozapas Zalandauskas,
4513 Hermitage ave.

ANT PARDAVIMO.

Keturi puikūs namai parduoda la-
bai pigiai. Namai randasi ant Centre
Ave., tarp 33-cios ir 34-tos gatvių, yra
puikiai įtaisyti ant dviejų familijų su
cementiniais skėliais. Atsiskaityti pas:
J. M. TANANEVICZE,
3244 So. Morgan St.

Parsiduoda labai pigiai bučernė ir
grosernė labai geroj vietoj lietuvių ir
lenkų apgyventa. Tas vienas sutoras
yra ant cilo bloko ir eina gerai biznis,
dėlto parduoda, kad turiu 15 Augusto m.
išvažiuoti į Lietuvą. Praszom ateiti ir
persitikrinti szios geros vietos po szio-
tuom adresu.
John Jonikaitis,
4330 S. Wood St. Chicago, Ill.

Parsiduoda labai pigiai "Ice Cream"
darymo maszinas su visais tam reikalin-
gais prietaisais, kaip sodos fonton ir ki-
ti, stalai kreslai viskas parduoda labai
pigiai. Norintieji pirkti gali atsiskaityti
"Kataliko" Redakcija.
(28)

Parsiduoda rakandai (furniture) ant
4711 So. Lincoln St.
Savininkas išvažiuoja į Lietuvą. Gali-
ma matyti 6 valanda vakare.

Parsiduoda grosernė ir bučernė geroj
vietojo apgyventa lietuviams, biznis eina
gerai ant dienos tavoro parduoda už
\$45.00, subatomis ilg \$100.00, norinti
pirkti kreipkitės pas savininką po nr.
1705 St. Canal St. Chicago, Ill. (38)

Ant pardavimo du murinui namu, la-
bai pigiai, ant 23 Str. netoli Leavitt -
\$1400.00 košnas. Du murinui namu už
\$2700.00 - 23 Str. Puikus ant 3 lubų mu-
rinis namas ant 23 Place, netoli Leavitt
Str. \$6200.00. Specializskai 3 lubų
murinis namas ant 22 Place randa \$42.00
kaina \$3000.00.

Emil A. Basener,
2140 W. 22nd Str.

Parsiduoda visi namai rakandai
(Furniture) labai pigiai iš priežas-
ties, kad yra staiga apiešiti azia szal rei-
kalas išvažiuoti į seną tyneję Lietuvą,
norinti pirkti kreipkitės ant žemiaus
padoato antrozo:
K. Martinaitis,
628 W. 18 Str. Chicago, Ill.

ANT RANDOS.

Puiki vieta dėl biznio lietuviui prie
lietuviskos bažnyčios kraišcinai arba
barzdakucizai. Randa pigi. Atsiskaityti
pas
M. Olaszunas,
3213 Auburn Ave.

SZTORAS ANT RANDOS.

Sena išdirbta vieta bučernėi ir gro-
sernei. Butų gera vieta ir duonkepiui.
Lietuvių apgyventa vieta. Atsiskaityti
po numeriu.
1957 Canalport Ave.

J. ADOMAITIS

UŽLAIKO
PUIKU SALIUNA
Szaltas alus skani arjelka
ir kvepeni Havanas Cigara
17ta ir Union Ave. Chicago.

V. PALIUKAITIS

LIETUVYS KARPENDERIS.
Pranesu visiems lietuviams kad asz
talsau visokius namus be skirimo, po-
pleroju, malivoju ir visą darbą atlie-
ku kogeriausai ir pigiausai. Meldžiu
su reikalais kreipitis pas mane po antr.
8229 Auburn Ave., Kertė 83 Pl.

KAZ. KATUTIS

LIETUVISZKAS GRABORIUS
Persamdo kerezus ant
pagrabų, veselijų ir tt.
166 W. 18th St. Chicago, Ill.

QVARDIJOS HOTELIS

Mes užlaikome konogeriausiu visokių
gerymų, jaigu kurie atsilankys prie mu-
sų, tai mes patarsime konoge-
riausai dėl savo draugų.

S. POCVICZE

3302 S. Morgan St., Chicago.

George J. McFadden

ATTORNEY AT LAW,
1400 Title and Trust Bldg.
100 Washington St.
Telephone Central 5076. Chicago.

Mokykla Šokių!

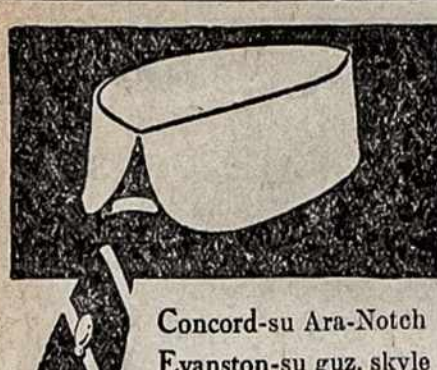
Prof. Julius S. užtikrina, kad izmo-
kys szokti kiekvieną jauną ar seną. Iz-
mokina valcų 6 ruzių ir taip kad gali
drašiai eiti szokti publikoje. Taip gi iz-
mokys ir kitus szokius su 6 vakarais;
vakare nuo 8 valandų iki 11. Kas moka
valcszoti, tas gali izmokti ir szokti.
Kas nori mokytis tegul ateina į svetainę,
po numeriu, 2119 South Halsted Street,
mokinu kas dien, apart szventų dienų.
Prof. Julius S. pranesa visiems, kurie
nori izmokyt tuos szokius, kad ateitų se-
kancioo adreso:
2124 South Halsted st.
Ofisas ant 3-cijų lubų. Ataras nuo 5 iki
8 val. vakare.
Prof. Julians szokių mokykla užsidaro
June 25, ji vel bus atdara September 2.

AR KENTI NUO SUTYNIMO?

Išdirbame į 70 gatukų drutų
guminių juostelių: elastizkų,
plieninių, trumpai kalbant turi-
me atsakančias juosteles kiekvie-
nam; nuo 25 proc. iki 40 proc. pi-
giau, nei parduoda kiti. Geras
vienpusinis juostelias padirbame
nuo 65c., abiejų pusių juostelės
noro \$1.25; diržai ant pilvo nuo
\$2.00 ir aukszčiau; elastizkos pancziakos vartojamos nuo mėslingio,
kojų sutinimo nuo \$2.00 ir daugiau.
Elastizkos guminės pancziakos, diržai ant pilvo, bandaijai, padaryti
pagal miera pas mus kaštuoja pigiau, laiko ilgiau, tinka geriau, nei ko-
kis senas sugulėtas tavoras. Dėlto verčiau eikite tiesiog į dirbtuvę ir už-
siganedinti už mažus pinigus. Užlaikome tikrai suprantančius bandi-
tus vyrams ir moterims. Atvira kasdien iki 8 val. vakare, nedėliams nuo
9 iki 12 val. dienų. Apisilavimui juostų, bandaijų ir t.t. išpildo-
mi pagal gydytojo norą ir už žemas kainas.

HOTTINGERO FABRIKA, ant namo bok. laikrodinis

Kampas Milwaukee ir Chicago Aves., imkit elevatori ant 6 lubų.

Concord-su Ara-Notch
Evanston-su guz. skylo

NAUJI

ARROW

KALNIERIAI

DEL VASAROS. Gana aukšti dėl išsiuro-
gana žemi dėl vėgidos ir yra gana vietos kakia-
rini lincol frankyzi.
Isc. vienas, du uz 25c.
Cluett, Peabody & Company Arrow Mankiet, 25c

S. A. Zalewski

Civiliškas Inžinierius ir Geometra.
OFISO FILIJA:
3203 W. North Ave.
kampas Kedzie Ave. Tel. Humboldt 3021

OFISAS:

Kambarys 503½ Opera House Block
112 Clark gatv. Chicago, Ill.
Tel. Main 5227. Tel. Main 2255.

K. STULGA

Užlaiko visoki tavorą kaip
Batus ceverykus ir kitokius
varizkus puikus drabužius.
Meldžiu nepamirskit mano krautu-
ves, o busite mellingai priminti.
4518 So. Wood St., Chicago

R. S. Ivazskevicze

Pirmutinis lietuviszkas išdirbėjas
visokių mineralizkų
gerymų, kaippo:
GINGER ALE, PAPSO, SALSERIO
IR OBOLINES SAIDES.

1645 W. 46th St. Art. Ashland Ave
CHICAGO, ILL.

Chopin 10c.
cigarų, nes
padirbti iš
geriausio ta-
ako.

JOS. BARTKOWIAK

Izdirbėjas
4934 So. Paulina St. Chicago
Phone Yards 4154

Telephone Yards 700

JUOZAPAS ZALANDAUSKAS

Aptiekorius

Užlaiko naminės ir užrubežinės gy-
dykos, ir receptus išpildo kožna va-
landą su dideliu saugumu. Reika-
le nusiduokit pas jį, o busite užga-
nėdinti. Siunčiam gyduoles į ki-
tus miestus.
3315 S. Morgan St., Chicago, Ill.

Lorillard's

STRIPPED SMOKING

TOBACCO

yra GERIAUSIAS

Del Pypkės arba Sigareto

Jo Dumas Labai Skanus

Lorillard'o yra smagus rudyti. Užga-
nedina kožna rudytoja. Jis yra pirm-
eillinis rukymui Tabakas Amerikoje
ir galima jį pirkti krautuvese visur.

SIGARETU POPIEROS DYKAI SU PAKELIU

Apsisaugokite Imitacijų!

Tikrasis Lorillard'o turi ant
viršaus šitokią raudoną
popierelę

THE AMERICAN TOBACCO CO.

"Matymas yra tikejimas"

Mūsų lietuviai pardavėjai Antanas Martinkus, Antanas Tupikaitis ir
Jurgis Kairis maloniai savo tautiečiams parodys mūsų tavoro gerumą,
ir mes norime kad pamatytumet mūsų tavorą kuris mums davė tokį po-
puliariškumą.

Vyrų gatavi siutai \$7.50 iki \$28.00

Mēs teipgi padirbam siutus įys pritikimui už kainą pradėdant nuo

\$18.00 - \$40.00

MORRIS & GOLDSCHMIDT

CLOTHING, HATS, FURNISHINGS & SHOES

1922-1932 So. Halsted St., tarpe 19tos ir 20tos gatvės

Krautuė atdara vakarais išskiriant Seredos ir Pėtnyčios vakarus.
Atdara Nedėlios ryte iki 12 valandai.

ANTANAS TUPIKAITIS

LOTAI!

LOTAI!

LOTAI!

LOTAI!

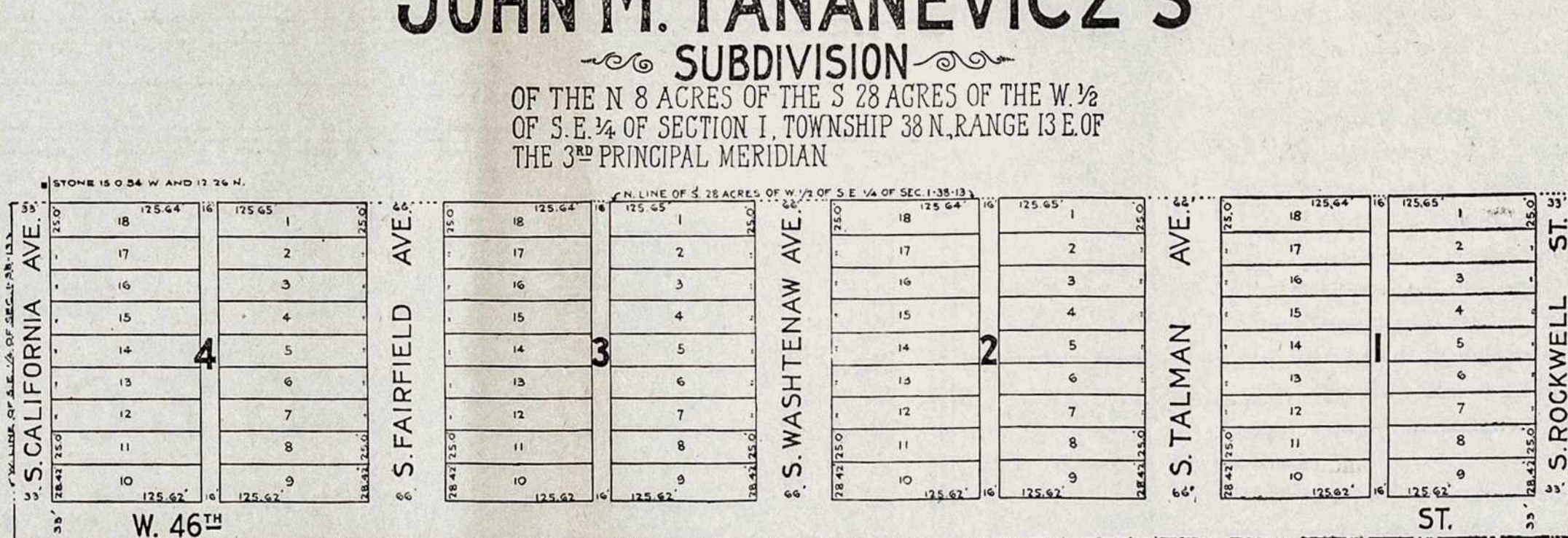
NAUJA

SUBDIVIZIJA

JOHN M. TANANEVICZ'S

SUBDIVISION

OF THE N 8 ACRES OF THE S 28 ACRES OF THE W 1/2
OF S. E. 1/4 OF SECTION 11, TOWNSHIP 38 N., RANGE 13 E. OF
THE 3rd PRINCIPAL MERIDIAN

NAUJOJ LIETUVISZKOJ KOLONIJOJ

Tarp Rockwell St. ir California Ave. ant 46tos gatvės

Lotai Parsiduoda po \$195.00 ir augščiau

Davažuoti galima Ashland Ave iki 47tos gatvės, paskui 47ta iki Rockwell St. arba California Ave., arba Archer Ave iki Western Ave., o Western Ave. iki 46tos gatvės. Labai puiki vieta ir sveikas oras. Toji aplinkinė neužilgo susilygins ir su kitoms lietuviškom kolonijoms. Pasinaudokit, iš teip geros progos, nes dabar lotai ten parduoda labai pigiai tik už \$195.00 ir augščiau.

Meldžiam atsišaukti per Telefoną Yards 1030 arba pributi pas locniniką Subdivizijos.

JONAS M. TANANEVICZE, 3244 S. Morgan St., Chicago, Ill.

VIETINIS ŽINIOS.

Žalgirio apvaikščiėjimas.

500 metų mūšio ties Žalgiriu sukaktuvių apvaikščiėjimas iš pradžių buvo proponuojamas Chicagoj tik vienas, visų lietuvių pastangomis, bu- tent ant Bridgeporto, kur dau- guma lietuvių gyvena. Ap- vaikščiėjimas taigi nutarta at- likti Liepos 17 dieną daržė Mark White Square. Po anam taigi nutarimui staiga gauta žinia, kad tą pačią dieną, ty. Liepos 17, Town of Lake lie- tuviai rengia skyrium tokį pat apvaikščiėjimą. Kodel įvyko toksai nesusipratimas ir lietu- vių persiskyrimas, mums tuo tarpu nieko tokio svarbaus ne- žinoma. Tik reikia patėmyti tas, kad toksai lietuvių nesu- sipratimas susilpnina jų pačių veikimą. Nors lietuvių kaip vienur, taip ir kitur pakakti- nas skaitlius galės susirinkti, tačiau vis-gi būtų buvę sma- giau dirbti išvien.

Tatai, lietuviai, nepamir- škite Liepos 17 dieną po pietų kaip vieno, taip ir kito ap- vaikščiėjimo, apsieiai susirink- dami ir atidžiai pasiklausyda- mi kalbėtojų, kurie aiškiai lie- tuvių istorišką praeitį ir lietu- vių kovą su kryžiuočiais ties Žalgiriu.

Salės atidarymas.

Šitoj subatoj, Liepos 16 die- ną, 5:25 vakare miestelyj Ga- ry, Ind. (netoli Chicago) ant Lake Shore geležkelio stoties bus priimamas svečių, atvyku- sių ant atidarymo naujai pa- statytos mūsų tautiečio Anta- no Baupkaus salės, kertė 14- tos ir Washington gatvių (Ga- ry, Ind.). Nuo minėtos gelež- kelio stoties ligi naujai salei svečiams nuvažiuoti miestelio majoras suteikia specialiuskus tramvajus veltui. Atidarymas salės pramatomas labai gražus, kadangi iš Chicago su "Biru- tės" chorų atkeliaus mūsų garsus artistas Mikas Petraus- kas. Tame atidaryme daly- vaus visa Gary miestelio ad- ministracija ir daugumas sve- čių iš kitur.

P. Antanas Baupkus, nau- jos salės savininkas, yra tvir- tas lietuvis, karštas tėvynai- nis, labai mylis savo tautą. Kad pastatyti didelę salę, rei- kia žmogui turėti netik atsa- kantis kapitalas, bet ir daug energijos, truso, o to visko pas p. A. Baupkų nepritruko, ir šandie visi lietuviai savo tautiečių gali pasidžiaugti.

Dailės paroda.

Aname "Kataliko" nume- ryj pranešėme, jog Liepos 9 dieną dailininkų mūsų poros jaunų dailininkų dailės paro- da "Lithuania" svetainėje, ant Bridgeporto. Dabar turime paminėti, jog minėta paroda jau atsidarė ir trauksis lig Lie- pos pabaigai. Šitą parodą pa- rengia "Aušros" draugija ir visas įžangos pelnas bus ap- verstas mokslievių naudai. Įžanga vyrams 10c., o mote- rims veltui. Parodą galima lankyti: subatomis ir nedėlio- mis nuo 3 lig 6 val. vakare, kitomis-gi dienomis nuo 3 lig 5 val. vakare.

Patariama lietuviams tą pa- rodą kuoskaitlingiausiai lan- kyti, kadangi gera proga pa- matyti lietuvių artistų pieštus paveikslus ir tuo pačiu žygiu prisidėti prie mokslievių su- šelpimo, kuo "Aušra" užsi- ma. Paroda talpinasi po nu- meriu 3149 So. Halsted St.

Gaisras gyvulių skerdyklose.

Pereitoj nedėlioj išryto siau- tė didelė gaisras gyvulių sker- dyklų distrikte, kadangi vie- nu žygiu net dviejose vietose buvo pasirodžius ugnis. Gai-

sras greitai praplyto dėkui sausumai ir stokai vandens. Sudegė vienas bustas firmos Hammond Packing Co. ir tvartai Arms Palace Horse Car Co. Nuostoliai apskaito- ma ant \$150.000.

Lietus atgaivino žemę.

Chicagoj ir apylinkėse (re- gis ir visur kitur) lietus nebu- vo beveik per du išties mėne- siu. Neiškrito nei lašelis, kad tuo pačiu žygiu saulės spin- duliai žudė žmones ir kepino žemę. Pereitoj pėnyčioj kar- štis mieste pasiekė net 94 laip- snių, bet ant rytojaus atšalo, o naktį prieš utarninką smar- kiai palijo be griausmų ir vė- tros. Žemelė, medžiai ir aug- menys visur pakėlė savo nu- svirusias galveles, o žmonės ir gi labai buvo ištroškę lietaus.

Tramvajaus sužeistas.

Ant kertės So. Halsted St. ir 33 čios pereitos subatos va- kare iš tramvajaus lipant lau- kan baisiai buvo sužeistas lie- tuvis Martinas Urbonas, gy- venantis po numeriu 919-33 čios. Sužeistasis nugabenta li- gonbutin.

SAUGOKIS KLAIDŲ!

Niekas negali išvengti visų klaidų, bet nuo kaikiurių kiek- vienas galėtų apsisaugot. Da- bartiniu karščių sezonu ypa- tingai reikia daboties, kad ne- padarius klaidų dietoj, kada- gi klaidos šitame dalyke gali suteikt nepageidaujamas pa- sekmes. Svarbiausias daiktas — daboties, kad per daug ne- privalgyti ir išsigerti, o taipgi turėti atkreipus akį į pilvo suvirinimą. Geriausias vaistas tokiuose atsitikimuose yra Trinerio American Elixir iš kartaus vyno, kurs pasiekia iki ligos šaknų. Jis greit su- stiprina virinimo organus ir tasyk jie gali gerai veikti. Jis yra labai geras visokioms pil- vo ir žarnų ligoms gydyti, ner- vams sudrutinti, kraujui pa- pildyti. Per vasarą jį visuo- met turėkite po ranka. Parsi- duoda vaistų sankrovose. Jos. Triner, 1333-1339 So. Ash- land ave., Chicago, Ill.

JAIGU RUKAI, SKAITYK ŠITĄ!

Seni tavorai, taip kaip seni draugai — yra geriausi. Abu- du gyvena ilgus metus ir gali užsitikėti vienas kitam.

Geriausias ir seniausias ru- kymui tabakas yra Lorillard- d'o. In pypkė ar cigaretui ne- rasi geresnio. Yra čystas ir malonus, ir kas sykį parukys, rukys visados.

Lorillard'o tabaką ruko nuo senovės mūsų šalies žmonės ir linksmi esame, kad pradėjus garsinti American Tobacco Co. tabaką, daugelis šio laik- raščio skaitytojų mėgino jį ir taip jis patiko, kad dabar nuolat jį naudoja. Poperukės duodama su tabaku veltui. Lorillard'o tabaką galite gau- ti pas kiekvieną vertelgą.

100 Tukstanczių

Gražiausių Poplerų su gražiais omis pavincilavonėms su kvietkoms ir kon- vertais pardavinsime labai pigiai:

Popleros drukuotos su kvietkoms.

1000 poplerų su kopertais parduosime už \$8.00

2000 " " " " 15.00
3000 " " " " 20.00
4000 " " " " 25.00
5000 " " " " 30.00

Popleros drukuotos be kvietkų.

1000 poplerų su kop. parduosime už \$6.00
2000 " " " " 11.00
3000 " " " " 15.00
4000 " " " " 18.00
5000 " " " " 20.00

Pasinaudokite iš tokios progos, nes tos popleros yra labai puikiai išdar- kuotos ant geros popleros, žodžiu sa- kant geriausios popleros už visas kitas popleras. Piginus siusite ant ad- sc

J. M. TANANEVICZE

8244 So. Morgan St. Chicago, Ill.

Severos gyduoles yra išmėgintos ir ant ju galima atsieti.

Geras Apetitas

visados draugauja su gera sveikata, o stoka apetito rei- kia, kad kas nors yra netvarkoje.

Dabartiname laike kiekvienas reikalauja padidinti apetitą, kurio nustojo laike karščių.

SEVEROS VIDURIŲ BITTERIS

yra plačiai žinomas, kaip sudrutintojas vidurių, pagelbe- tojas gromuliavimui. Turėti visada namie jo bonką, tai apsaugoti nuo daugelio vidurinių kenksmų, taip tankių dabartiniame karštame laike.

Parsiduoda Aptiekose. Reikalauk visados tikru Severos Gyduoliu.

Suputimas

burnos, rankų, kojų, nublinkimas ir silp- numas, reiskia žarnų ligą. Neapleisk to, bet tuojaus vartok

SEVEROS GYDUOLES Nuo Žarnų ir Vidurių

Sutaiso visas sugedusias ir apsilpnintas vidurių dalis, ir apsaugoja žarnas nuo vi- siško sugedimo. Kaina 50c. ir \$1.00.

Nusilpimas

šio gyvenimo tai nervų sugedimas. Per- daug darbo, rūpesčių, užsiėmimų, apsilp- nina nervus. Reikalauj gyduolių sudru- tinimui, o geriausias yra

Severos Nervoton

Pagudo ir sustiprina nervus, atgaivina, ir suteikia sveiką stiprinantį miegą.

Kaina \$1.00

Daktariška roda dykai.

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

White Eagle Brewing Company

Vienatinis Lenkiškas Bravoras

KONTROLIUOJAMAS LENKIŠKAIS SALIUNISTAIŠ

1703-1715 SO. ASHLAND AVE., Netoli 18tos gat.

White Eagle Bravoras išdirba taip gerą alų, kaip kokis nors seniausias bravoras pasaulyj. Kiekvienas lenkas arba lietuvis norėdamas uždėti saliną, tegul pirmiausia atsisaukia prie White Eagle Bravoro, o persitikrįs, kad patarnavimas yra širdingas ir patarimai teisingi. Perdėtiniai White Eagle Bravoro apreiške visomenei, kad ta- me Bravoro galima gauti alus bakose tam tičia vlytas ir tam tičia pataisytas su visokiais budais pagerinančiais sveikata, sudrutina nusilpusius, pagelbsti viduriams sumalt. Tas alus yra žinomas po vardu

"WHITE EAGLE SPECIAL BREW."

VISADA REIKALAUKIT TO ALAUS.

Su pagarba

L. RUTKOWSKI, Prez.
S. WLEKLINSKI, Vice-prez.

J. A. PELKA, Sekr.
S. BELINSKI, Kasierius.

DIREKTORIAI:

J. F. BALCEE,
H. NOWAK,

B. L. MACIEJEWSKI,
J. CICHOCKI,

FR. GORZYNSKI,

P. NIEDZWIECKI,
J. KOLBUSZ.

Kun. Juoz. Karpinskas

parafijos szv. Stanislovo išgydytas nuo

Kataro ir Peršalimo

per vartojimą

ZOZON

ZOZON yra nauja gyduolė patvirtin- ta kun. Karpinskio kaip geriausia gyduolė ant svieto nuo viduriu kataro peršalimo viso sistemo, kosulio, ner- viškumo, stokos kraujo, negromulia- vimo, abelno silpnumo ir yra geriau- siu sustiprintoju silpnu ir ligoniui. Kas nori gauti ZOZON lai rašo pas

Zozon Remedy Co. CHICAGO

ir indeda Money Orderį į registruotą laišką o mės išsiusim per expresą.

Kaina \$1.00 6 bonkos \$5.00.

GAUNAMA KRZYWINSKIO APIEKOJ 3149 SO. MORGAN STREET

Kobolo

ITONICI

Geriausias vaistas

NUO SKILVIO.

Gydo Konstypacia, Indigacia, Dispep- siją, Galvos skandėjimą, Skilvio ligas, Sirdies ligas, Moteriskas ligas ir tt. Sugrąžina apetitą ir sustiprina kuną.

Kaina \$1.00 6 bonkos \$5.00

Parsiduoda visose aptiekose, o jaigu jus ap- tiekorus neturi tai rasyk pas

KOBOL TONIC MEDICINE CO.

2035 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Jaigu norit daugiau ką dažnot apie tą vaistą rasyskit pas mus. Visi patarimai veltui.

Kobolo Bitters parsiduoda visuose salinuose KLAUSKITE JO.

FOTOGRAFIJAS

Seniausias ir atsakančiausias lietuvis fotografistas mieste Chicago ir už tai turi geriausių prakti- ką nuimti puikiai visokio skyriaus paveikslus ir

Gvarantuoja visą savo darbą.

JONAS P. RASHINSKAS

3215 S. Morgan St. - 665 W. 18th St.

Netoli Šv. Jurgio Baž., Netoli Union St.

Tel. Yards 2139 : : Chicago, Ill.

Atsakančiausias

Lietuvis

Fotografistas.

Telephone Yards 3164

Phone Canal 1198

Uzdėta 1886 m.

Juozas G. Dailydis.

Pranešu Chicago visiems Lietuviams kad AŠ parduodu puikiausius mūsų pačių UNION padirbtus Siutus; kas tik randasi po visą Amerikos Valsiją. Taj-gi kviečiu visus lie- tuvius kaj-po jaunus ir senns lankyti mane. O atėjus tau- tieti busi pilnai visame užganėdintas. Siutai gatavi nuo \$7.50 iki \$30. Siutai ant orderio pradant nuo \$14 iki \$50.

Siutai ge- riausias ma- terios pas mus

Siutus siuam ant Orderio.

Unijos Krautuve visokių Vyriszkų Aprėdalu. 1853-55 Blue Island Ave., tarpe 18-19 gat. Chicago.

DR. A. L. GRAICZUNAS

Pasekmingai gydas visokias ligas vyrų, moterų ir vaikų, neaplenktu ir paslaptingų. Ataisaukiantis iš kitur auteikiu sąžiningus patari- mus per laiskus.

3312 So. Halsted St.,

Chicago, Ill.

Telefonas Yards 3162.

KAZIMIERAS RADZEVICZE

Tuojaus szale Lehigh Valley dypo. Visokių a- rielių ir alaus didelės zopostas, taipgi ir laz Eu- ropos visokių vynu, cigarų ir visokių valgių ir olsterių. Pakelevingi gali gauti nakvynę ir prieteliazką rodą visame. Taipgi parduodu szipkortes ant visu linijų ir siuncziu pinigus i visas dalis svieto pigiausiai ir saugiai.

121 E. Centre St., Shenandoah, Pa.

Telephone Yards 3547

C. J. KILL

kontraktierius

Pervezimo ir pakėlimo namų.

Visus užkalbinimus atlieka kuoveikiaisai.

939-33rd Pl.

Chicago, Ill.

TELEPHONE YARDS 1186

GERKIT

Gottfrieds Malt Extract ir Gottfrieds

geriausia alų o busite sveiki.

Bonkinis departamentas 2502 Wallace St.

GOTTFRIED BREWING CO. CHICAGO, ILL.